

Naročnina listu: =

Celo leto . . . K 12—

Pol leta . . . „ 6—

Četrt leta . . . „ 3—

Mesečno . . . „ 1—

Zunaj Avstrije: =

Celo leto . . . K 17—

Posamezne številke

: 10 vinarjev. :

STRAŽA

Inserati ali oznanilase računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
... popust. ...„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek
... popoldne. ...
Rokopisi se ne vračajo.**Uredništvo in upravnništvo: Maribor**
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.**Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.****Z uredništvom se more govoriti**
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Otvoritev novega dravskega mostu.

Poroča se nam iz zanesljivega vira:

Odposlanci slovenskih občin mariborskega okraja bodo nadvojvodo Friderika nakolodvoru v slovenskem jeziku pozdravili.

Glede razobešanja slovenskih zastav je mesto zavzelo v zadnjem hipu popolnoma intrazigentno stališče in se sklicuje na nerazveljavljen sklep z dne 14. decembra 1908, v katerem je izozirala javen red in mir prepovedala razobešanje slovenskih zastav. Vsa posredovanja in ugovori niso imeli dosedaj zaželenega uspeha. Mesto vstrajana tem, da bo s silo odstranilo vsako slovensko zastavo, politične oblasti pa niso našle dovolj eneržije, da bi pravici pripomogle do zmage. O tem šeni izrečena zadnja beseda.

Umestno se nam zdi, da se slovenski udeleženci porazdele kolikor le mogoče pocelipoti, po kateri se vozi nadvojvoda in ga pozdravljajo. Ker je nemški list začel grdo hujskati, zopet opozarjamo, da se Slovenci strogo varujejo vsakih izzivanj in izgrediv in stem odvrnejo od sebe vsako krivdo.

Tempi passati.

Ptuj, dne 21. avg.

Vaš članek v zadnji številki „Straže“, v katerem ste nas presenetili s poročilom o grdem zasmejanju Poljancev po liberalnem učiteljstvu, nas je v resnici osupnil. Omenjene knjige mi nismo čitali, zato nam je bilo Vaše poročilo nekaj povsem novega, čeprav skoro neverjetnega. Res neverjetno se mora zdeti človeku, ki le nekoliko pozna naše razmere, da se na tak lažnjiv način sramoti in obrekuje naše

dobre Poljance. Ne bomo tajili: naši Poljanci so marsikje, zlasti v neposredni bližini Ptuja, neusmiljeno zapeljani. Ptujsko nemškutarstvo s svojim „Stajercem“ je doseglo s svojim zastrupljavalnim in ponemnevalnim delom mnogokje žalostne vspehe. Naši dobri ljudje so izgubili z narodnim prepričanjem tudi svojo značajnost, vdali so se žganjepitju in pride med njimi zato tudi večkrat do pretepov. Vendar pa se razmere boljšajo. Vsled neumornega izobraževalnega dela naših organizacij se vpliv „Stajerca“ krči. S tem pojema, čeprav zelo počasi, tudi šnopsarstvo in pretepaštvo. Samo med onimi nesrečneži, ki so se zapisali z dušo in telom „Staj.“, gospodarita še žganje in nož s polno veljavo. Boljše in zdravejše plasti ljudstva se pa vedno bolj otrsajo teh pogubnih razvad in uvidevajo grozno škodo, ki jo povzroča ptujski šnops v vseh posledicah. Zlasti med mladino je opaziti mnogo dobre volje. Stare, vkoreninjene navade se ne dajo kar tako iztrebiti, toda razmere so se vendar zelo boljšale, življenje je sedaj na Dravskem polju precej drugačno, kot je bilo pred desetletjem. Imamo mnogo vasi, kjer je mladina naravnost vzorna. Kako ponekod cvetejo naše mladinske organizacije, veste tudi v Mariboru dobro. Zadnji mladeniški tabor na Ptujski gori je pokazal, da imamo na stotine vrlih in zavednih mladeničev. Generalizirani napad Elize Kukovec in Henrika Schreiner je za to docela krivčen in ga moramo najostreje zavrniti. Gotovo, kakor mnogokje, pride tudi med Poljanci včasih do pretepov. Mlada kri kipi in če jo razburi še alkohol, pride žalibog mnogokrat do dejanj, ki jih pozneje mladeniči sami najbolj obžalujejo!

Recimo celo, da se taki žalostni nastopi zgodijo med Poljanci pogostejše, kot kje drugod, vendar tako splošno očitjanje, kot sta ga zagrešila liberalna Kukovec in Schreiner, še ni dovoljeno in je neodpustljivo. Nekaka nedeljska obrt pretepavanje in klanje med Poljanci vendar ni. Sami pretepači, razbojniki in ubijalci naši Poljanci pa res niso. Kdor to trdi, laže in obrekuje.

Daleč smo prišli. Pred leti niso imeli naši narodni nasprotniki nujnejšega dela, kot da so slikali naše Poljance in sploh vse Slovence za suroveže, razbojnike in hudodelce. „Windische Räuberbande“, „windische Messerhelden“, „windische Raufbolde“ in slične psovke so bile v navadi pri nemškem časopisju. V zadnjem času se je to precej spremenilo. Nemški časopisi so uvideli, da je iskati pretepače med onimi elementi, ki so se izneverili svoji materinščini.

je Bog tako razdelil svoje darove, ker je dal enemu preveč, drugemu pa premalo.“

Sreča, da takšnega ugibanja ni izrekel glasno, ker bi se bil moral hudo sramovati pred ljudmi, kajti, ko je postal pameten, se je prepiral sam, da, ako se človek zna spoprijazniti z usodo, ki mu jo je odločilo nebo, pa se večkrat čuti stokrat srečnejšega, nego je oni, katerega zavida. Zanimivo pa je to, na kak način je prišel Vojteh do tega spoznanja. Kakor je sam povedal, imel se je za to zahvaliti neke-mu Neponimaju.

A kdo je bil ta Neponimaj, poizvemo kmalu.

Ko je Vojteh služil za voznika v grajščini, domislil si je pokojni grajščak, da hoče odpotovati na svoja posestva za kordon (preko meje) in od ondot v globel Rusije. Vojteh je bil zelo priljubljen in moral ga je spremljati na poti.

Prepotoval je torej široko krajino in se nagledal raznih ljudi, dokler končno opravi niso pognali gospodarja v Moskvo, ki je za Ruse takšno mesto, kakor je za Poljake sveti in stari Krakov. Vojteh, kar je bil živ, še ni videl tako velikega mesta, torej je le malo manjkalo, da ni prišel ob oči, tako rado vedno se je oziral na vse strani in tako se je čudil vsemu. Žalilo ga je samo to, da ni razumel jezika, ki so ga tam ljudje govorili, kajti Mazur ne razume lahko Rusina, a še tem manj Moskala.

Grajščak mu je dovolil, da se sme iti sprehajati po mestu in Vojteh je krenil iz ene ulice na drugo ter se ni mogel dovolj nagledati vseh teh nevidljivih čudežev. Močni Bog! Koliko zakladov je ležalo tu nakopičenih pred njegovimi očmi.

Ni pa bilo še dovolj teh različnih dragotin, zlata, srebra, dragih tkanin, kar jih je bilo tu videti za steklom, marveč pred prodajalnico je stalo še nekoliko ogromnih voz, da so bili vozovi na lestve še proti njim pravi pritlikavci, in na vsakem vozu množica težkih škrinj, ki so jih skladali in odnašali v

Vedno bolj se je pokazalo, da so najti pretepači tam, kjer je vdomačen „Stajerc“ in vlada šnops. Nemce in nemškutarke generale je postalo vsled tega sram svojega kulturnega dela in opustili so svoja lažnjiva sramotjenja. Šnops in pretepi sta postala kulturna znaka nemštva, česar pa Nemci niso hoteli povedati javnosti in so umolknili.

Sedaj so pa prišli slovenski liberalci in kakor nalašč ravno liberalni učitelji ter so začeli metati blato, ki se je zazdelo že Nemcem in nemškutarjem preogabno in preveč smrdljivo, na naše vrle Poljance. Časi se tedaj vračajo. Mislili smo, da je minula doba, ko se nas je skušalo naslikati pred javnostjo kot narod surovin in barab. Motili smo se. Naši liberalci so izkopali te pozabljene čase in so začeli z njimi krošnjariji med svetom. Časti si pa liberalci s tem ne bodo pridobili in našim Poljancem je ne bodo vzeli. S tem pa še ni rečeno, da bodo naši Poljanci vtaknili groba žaljenja mirno v žep. Obračunali so z nemškutarji, in obračunali bodo tudi z liberalci. Naj si liberalni učitelji le zapomnijo: Klevetniki bodo dobili od naših Poljancev tak odgovor, kot ga zaslužijo. Da jim bo dolgo zvenel po ušesih, za to jim garantiramo!

Škandal pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Poročali smo po „Slovenskem Narodu“, da so pri Sv. Lenartu v Slov. goricah začeli Nemci v ponedeljek, dne 18. t. m., na dan cesarjevega rojstva s kričavim petjem motiti cerkveno cesarjevo slavnost. Namesto da bi nemški listi obsojali to netaktnost, odobravaljo sedaj vsi postopanje posilnimcev in napadajo tamošnje duhovščino. Najbolj se zopet vjedata protestantovsko-pangermanski glasih „Deutsche Wacht“ in „Marburger Zeitung“ ter si drzno prisvajata pravico, zastopati težnje katoliških Nemcev, to pa radi tega, ker vesta, da se jima tupačam posreči, preslepiti in oslepariti širjo javnost. Žalostno, a tudi izzivajoče je, da hočejo ravno oni takimenovani Nemci — po večini so slovenske poturice — ki ali že niso več katoliki, ali pa samo katoliki s krstnim listom, vplivati na jezikovne razmere po naših cerkvah. To je nedopustno in si mi tega ne dovolimo. Naj se ti elementi brigajo za svojo protestantovske molilnice, ali pa naj magari prično ustanavljati svetišča za svoje panteistične, monistične ali še kako drugače —istične bogove in boginje, naš katoličane

prodajalnico. Morale so biti ondi kaj dragocene reči, kajti po marsikateri škrinji je žvenketalo, kakor čisto zlato in srebro in marsikateri zaboj je komaj še desetero ljudi moglo premakniti.

Pa si je mislil Vojteh:

„Hej, hej, močni Bog, to je bogatin, temu ne preseda živeti na svetu.“

Pri tem si je kar lomil roke in odprl usta od začudenja.

„Ko bi samo vedel, kako je ime temu velikemu bogatinu, pa bi imel kaj povedati, ko se vrnem domov“, je rekel sam pri sebi.

Čez trenutek si je snel kučmo z glave in se približal nekemu bradatemu „kacapu“, ki je v bližini razvezoval vrvi na vozu ter ga vprašal prav pokorno:

„Dober človek, ali mi ne bi hoteli povedati, kako je ime temu vašemu bogatašu, ki ima to prodajalnico in te velike vozove?“

Bradati kacap na to vprašanje izbuli oči in videč, da je to nekak čudak, ki ne zna govoriti po ruski, skomigne z rameni in ne da bi popustil svoje delo, reče urno:

„Ne ponimaju“, kar je pomenilo po naše: „Ne razumem!“

Toda poštenemu Vojteku se je to zdelo drugače. Ni razumel bradatega Moskala ter si je mislil, da je temu bogatašu ime: Neponimaj, torej je samo pokimal z glavo in rekel sam sebi:

„Neponimaj, gospod Neponimaj! Prosim, takšen bogatin, ime mu je pa tudi tako, kakor našemu staremu porotniku Nepoveju!“

In korakajoč dalje, se je popraskal za ušesom, ter pošepetal potihoma:

„Močni Bog, ko bi imel le stotert del od tega, kar ima ta bogataš, pa bi imel življenje! Toda čemu govoriti? Saj ni pravice na svetu! Eden ima do ušes vsega, drugi pa še lasu nimam kam namočiti.“

PODLISTEK.

Gospod Neponimaj.

Povest, poljski spisal Valerij Lozinski. — Poslovenil Podravski.

Vojteh Breg, župan v Marigladu, je človek, da mu ni lahko najti para. Ne samo to, da je najbogatejši v občini, toda vprašaj, kogar hočeš, in vsakdo ti pove, da je tudi pameten tako, kakor le redkokateri marigladski gospodar. Temu se tudi ni čuditi. Vojteh Breg se je že od mladih let drgnil ob grajščino, da, pri pokojnem grajščaku je služil celo več let za voznika ter odšel z njim na daljša potovanja. In znana stvar pa je, da čim več vidi človek sveta in ljudi, tem bolj pameten postane. Vrh tega je bil naš Vojteh še radoveden in bistroumen, kakor malo drugih. Vse kar je videl in slišal, je dobro premislil in znal iz tega posneti kak pameten pouk.

Ko bi hotel človek vse, kar se godi na svetu, dobro premisliti, lahko spozna, da vlada ta svet največja in najsijajnejša modrost z neba.

Treba je vedeti, da je Vojteh postal tako premožen še le tedaj, ko se je z vdovo Kozačih oženil. V svoji mladosti ni imel lastnega kottička in moral si je s trdim delom služiti svoj vsakdanji kruh. Ker je pa videl druge hlapce, ki niso bili tako vzrasli, in niti tako radovedni kakor on, a jim vendar ni bilo treba služiti; opravili so eden ali dva dni robote, pa so bili potem gospodje lastne volje in lastne hiše, in za to se je tudi večkrat pritoževal in tarnal, češ, da Bog samo njemu in nikomur drugemu ni dovolil delati za-se, ker je moral služiti tujim ljudem.

„Ej, kaj mi je za takšno življenje!“ je rekel večkrat, „človek dela in dela, da niti rok več ne čuti, pa je zmerom reven. Drugi pa se valja po cele dneve v senci, pa ima vsega dovolj do ušes. Naj bo, kakor hoče, tega vendar ne razumem nikdar, čemu

naj pa pustite pri miru. Njihovih nasvetov ne rabimo, njihovo kuratelo odklanjamo! Za nas velja in bo veljalo načelo: Katoliške cerkve katoličanom!

Vera — privatna stvar.

V saksonske mestu Bischofswerda se je glasom poročil, ki pa niso posebno zanesljiva, izrazil tamošnji katoliški župnik pri pogrebu neke nezakonске matere v nagrobnem govoru o njeni pregrehi in jo obsodil. Ni sicer še dokazano, če je to poročilo katoličanom sovražnega saksonskega časopisja tudi resnično in dokler ni doprinešen dokaz resničnosti, imamo vzroka dovolj, da cele povesti ne verjamemo. Mlin na vodo pa je ta vest vse eno za socialdemokratsko časopisje. Če prav še ni dokazana, vendar jo je pobralo kot gladen pes kost in gloda sedaj ob njej, da se človeku kar gabi. Vsi predali so na razpolago za umazana obrekovanja katoliških duhovnikov in kljub hinavskemu načelu, da je vera „zasebna stvar“, se napada cerkev in njene obrede po vseh manierah protikršćanskega svobodomiselnstva. Zlasti se je razkoračilo socialdemokratsko glasilo „Vorw.“ v Reichenbergu. V svoji 175. številki prinaša celo vest, preveda primerno zabeljeno ter psuje katoliške duhovnike z besedami: „Nositelji črnih kuf“ in sklene prav navdušeno: „Edino primeren odgovor na tako postopanje je izstop iz cerkve, brez razlike na veroizpovedanje.“

Namesto da bi dali vsakemu sodrugu prosto, da napravi s svojo „privatno zadevo“ tudi v tem-le slučaju, kakor vsak sam hoče, poziva socialdemokratski list k izstopu iz cerkve. Vse to pa ne bode prav nič oviralo sodrugarskih voditeljev, da ne bi v dobrih katoliških krajih ob „Ave Marija“ zvonjenju prekinili svojih govorov in da ne bi „molili“ — vsaj z ustnicami.

Probatum est!

Na Balkanu.

Rusija se odločila za energične korake proti Turčiji.

Dunaj, dne 21. avgusta. Kakor se zdi, se je ruska vlada končno vendar odločila za najenergичnejše korake proti Turčiji ter je od porte zahtevala, da ustavi nadaljnje prodiranje proti Bolgarski in zahodni Traciji.

* * *

Petrograd, dne 20. avgusta. (Korespond. biro.) „Rieč“ javlja, da je Rusija obvestila turškega poslanca, da se je odločila Rusija za celo vrsto energičnih odredb za slučaj, da bi Turčija vstrajala pri svojem dosežanju stališča.

Turčija in Bolgarija.

Carigrad, dne 20. avgusta. V krogih porte namigavajo opetovano, da je Turčija pripravljena, pričeti direktna pogajanja z Bolgarijs, ker je za Turčijo nemogoče, da bi sedanje stanje trajalo še dalje. Vlada ne more imeti pod orožjem trajno tako velikanske armade in je prisiljena, da se reši vprašanje meje Marice v smislu turških zahtev. Na merodajnem mestu se zatrjuje, da Turki ne mislijo trajno zasesti ozemlja okraj Marice, a še nadaljnji od-

Gre naprej in vidi, da tukaj nekoliko desetini zidarjev in delavcev zida neko grozno veliko hišo; kakor nekaj ogon se razteza zidovje na dolgost.

Vojteh obstane na mestu ter radovedno ogleduje ogromno stavbo.

„Nu, ta si stavi hišo“, reče sam sebi, „da bi ljudje deseterih takih občin, nego je naša, imeli kje prebivati! Radoveden sem vendar, kako je ime temu drugemu bogatinu!“

In stopivši k najbližjemu delavcu, ki je na lestvi podajal zidarjem opeko, vpraša s prijaznim nasmehom:

„Ej, gospod mojster, ali mi ne bi hoteli povedati, kdo si zida neki tako lepo in ponosno mestno grajščino?“

Moskal široko odpre usta in izbuli oči, kajti odkar je bil živ, še ni čul poljskega kneta.

„He? Kakoj?“ vpraša po svoje.

„Vprašal sem vas, mojster, kdo si da staviti tako ponosno grajščino?“ se oglasi znova Breg.

Moskal potrese glavó:

„Ne ponimaju“, reče naglo ter jame dalje podajati opeko.

Naš ljubi Vojteh Breg pa v prvem hipu skoči kar kvišku.

„Gospod Neponimaj!“ zavrešči na vse grlo. „Tu ga imate! Da bi te žveplena strela, to vam je bogatin! Kar spreobjedel se je že izobilja! Jaz pa, mili Bog!“ je pošepetal naenkrat otožno, „jaz moram pa kakor pes služiti tujim ljudem! Takšna je pravica na svetu!“

Nezadovoljen in mračen odide dalje, premišljuje v duhu svoje ubožstvo in tuje izobilje.

A tu naenkrat obstoji znova. Zagledal je pred seboj sijajno palačo na troje nadstropij, s steklenim hodnikom s krivuljastimi stebri, ki pa je izgledalo tako čudno in ponosno, da si je Vojteh izpočetka mislil, da je to cerkev in hipoma se je odkril.

Ko opazuje dalje, vidi, da to ni cerkev, mar-

por Bolgarije zoper odstop Odrina bi prisilil Turčijo, da z orožjem izsili ta odstop od Bolgarije.

Grozeče stališče Rusije.

Dunaj, dne 20. avgusta. Listu „Neues Wiener Tagblatt“ se poroča iz Londona: V tukajšnjih diplomatskih krogih se silno boje, da bo Rusija pretrgala diplomatske zveze s Turčijo. Javno se govori o napadu ruskega vojnega brodovja na Carigrad, ali pa o vpadu ruskih čet v Malo Azijo.

Nova Balkanska zveza.

Dunaj, dne 20. avgusta. Kakor izvemo iz diplomatskih krogov, se vrše med Srbijo, Rumunsko, Grško in Črnogor intenzivna pogajanja, da se ustvari nova Balkanska zveza za enkrat brez Bolgarske. Pogajanja so že zelo napredovala in je že projektirana konferenca vseh ministrskih predsednikov balkanskih držav v Belgradu, ki naj predpogajanja zaključí.

Bolgarska poročila o preganjanju Bolgarov v Solunu.

Sofija, dne 20. avgusta. (Korespondenčni biro.) Glasom semkaj došlih zanesljivih poročil so Grki pozaprlí vse Bolgare, ki bivajo v Solunu, ter jih izgnali. Pod pretvezo hišnih preiskav so oropali Grki vse bolgarske hiše. Trenutno je le malo bolgarskih hiš, ki bi bile ostale nedotaknjene. Da bi se lažje spravili solunski trg pod svojo oblast, so Grki pozaprlí vse večje in premožnejše Bolgare. Nekaj so jih pomorili, nekaj izgnali, nekaj pa obsodili na smrt.

Avstrija in Srbija.

Srbski ministrski predsednik Pašić se je izrazil o razmerju Avstrije do Srbije napram nekemu poročevalcu:

„Pozabimo vse, kar so nam prinesle ravnokar končane vojne na političnih dogodkih, pozabimo vse spore v albanskem vprašanju med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Mi želimo odkritosrčnega in prijateljskega razmerja z mogočno sosedo in upamo, da nam bodo dala pogajanja glede trgovinskih pogodb ugodno priliko, dati pozitivne dokaze za odkritosrčnost teh svojih želj, zlasti ker ni med nama sedaj nobenih vprašanj, ki bi morala dovesti do nasprotstva obojestranskih interesov. V vprašanju velikih državnih naročil, ki bo prišlo neposredno po likvidaciji vojnega stanja na dnevni red, bomo zavzeli popolnoma nepristransko stališče, tako, da se bo izkazalo to vprašanje kot čisto trgovsko konkurenčno vprašanje.“

Konstantin Veliki.

Grški kralj Konstantin se je vrnil v Afene. Ljudstvo in vojaštvo mu je priredilo velikanske ovacije in klicalo: Živel Konstantin Veliki! Kralj se je ginjen zahvaljeval za veličastni sprejem.

Grozovitosti vojne.

Na inicijativo mednarodne Carnegijeve mirovne ustanove se je sestala komisija, da nepristransko in neodvisno od političnega gibanja preišče grozovitosti, ki so se zgodile v balkanskih vojnah in gospodarske posledice vojne. Med člani, ki še ta teden odpotujejo na Balkan, se nahaja tudi znani državni poslanec in profesor dr. Redlich.

Podaljšanje moratorija v Srbiji.

Komisija, ki je imela proučiti to vprašanje, ni stavila nobenega predloga, pač pa je mnenja, da bi

več je samo bogata palača. Streha se je svetila na njej, kakor bi bila iz zlata in srebra in duri so izgledale uprav kakor oltar v cerkvi.

Na pragu pri durih je stal krepak mož v suknji, izšiti z zlatom in z veliko pozlačeno palico v roki, da je izgledal ne kot stražnik, marveč kakor kak starosta ali general.

„Mati božja!“, zakriči Vojteh, „to je pravcati čudež, takšna palača kot nekaka cerkev! Ej“, je pošepetal čez trenutek, „tu gotovo stanuje sam cesar, ali kak minister, ali nemara cesarjev komisar.“

In ni mogel več potlačiti svoje radovednosti; priklonil se je k nogam bradatega velikana s pozlačeno palico ter pošepetal pohlevno:

„Jasno veličastni gospod stražnik, ali mi ne bi hoteli povedati, čegava je ta palača?“

In malo je manjkalo, da ni onemel od strahu, ko se je človek z zlato palico našopiril kakor puran, stegnil roko grozno naprej, zahrumel na vse polno grlo:

„Ne ponimaju! Pašol!“

„Oj, nasilje!“, zakliče naš Vojteh Breg, „torej nemara pripada že ves svet temu človeku, temu Neponimaju. Hej, hej, Mati božja!“, je tarnal v duhu, odhajaje dalje.

„Človeku se pač ogreni življenje, ako vidi, da eden do ušes tiči v zlatu, drugi pa tiči bržkone v raztopljeni slanini, ki mu jo revščina lije za kožo; hej, hej, ni je več pravice na svetu! Delaj, da ti že kar roke omahnejo, pa komaj si pridelaš kruha in kako cunjo za na hrbet, a ta gospod Neponimaj gotovo v svojem celem življenju ene kope žita ni zmlatil, pa mu kar v oči sili bogastvo.“

In ko je tako mrmral in tarnal, začuje med tem nekako svečano godbo.

Nekoliko duhovnikov je šlo sprédaj, šest konj, pokritih s črnim suknom, je vleklo krsto, zađaj pa je bilo tudi obilno voz, toda za krsto ni bilo opaziti niti žive duše.

z ozirom na težaven gospodarski položaj kazalo, ta moratorij še podaljšati za pol leta ali celo še za celo leto.

Davki v novih srbskih krajih

se bodo za enkrat, dokler se ne dovrši natančen popis zemljišč, pobirali po starem turškem načinu, samo ne v naturalijah, marveč v denarju. Trgovci, obrtniki in drugi davčni obvezanci po mestih pa bodo takoj obdačeni po srbskem davčnem zakonu.

Francija in Bolgarska.

Razpravljajoč o protibolgarski gonji francoskega časopisja, poudarja oficijozni „Mir“, da ne more razumeti te nerazumljive sovražnosti. List naglašá, da je pokazala Bolgarska dovolj dobre volje, da je takoj po prvih dogodkih prenehala z vojno, katero sta Srbija in Grška že dolgo pripravljali in se zvezali na tihem celo z Rumunijo in Turčijo. Hoteli sta si tako prisvojiti 7/8 Macedonije, katero so ravno francoski etnologi spoznali za bolgarsko ozemlje. Kar pa se tiče dozdevnih bolgarskih grozodejstev, bo spravila na dan resnico mednarodna preiskovalna komisija.

Grki iz Gülmüldžine — Turki pa v njo.

Solun, 20. avg. (K.b.) Grške čete so zapustile Gülmüldžino, ki mora priti po bukarškem sklepu v bolgarska last, turške čete se pa pripravljajo, da bodo mesto zasedle.

Odrin ne ostane v turški hrekah.

Petrograd, 21. avg. (Zas. brz.) Knez Trubeckoj je izjavil, da je vložila ruska vlada pri turški vladi protest zoper prodiranje čez desni breg reke Marice in sicer iz vzroka, ker so velesile edine v tem, da Odrin ne sme ostati v turških rokah. Temu naziranju se je pridružila tudi Nemčija. Rusija je že pričela z finančnimi represalijami napram Turčiji.

Turčija finančno bojkotirana.

Berolin, 21. avgusta.

Potruje se, da se vrše med posameznimi velesilami pogovori o ruskem predlogu, da se naj Turčijo finančno bojkotira na ta način, da velesile vplivajo na banke in druge kapitaliste, da Turčiji tako dolgo ne posodijo nobenega denarja, dokler ne odneha v odriaskem vprašanju V Nemčiji se izjavljajo, da se bo temu predlogu Nemčija priključila in sicer le v slučaju, če bi se izkazala ta odredba praktično izpeljivo.

Naše sokolstvo.

Zaveden mladenič nam piše:

Mnogo se je že pisalo v naših časopisih o sokolstvu, marsikaj se mu je že očitalo in radi marsičesa se ga je obsojalo, seveda popolnoma opravičeno in vedno na podlagi dokazov. Sokoli so pa naše očitke vedno zanikali ter vpili: mi smo širitelji kulture, branitelji morale itd. Zopet leži pred nami razgrnjena nova pola, v koji čitamo o novem slučaju, pri katerem se je pokazalo sokolstvo zopet v čudni luči. Zgodilo se je to ob priliki izleta Sokolske zveze v Novo mesto na Kranjskem. Naj priobčimo najprej v celoti dopis, katerega je v 180. številki z dne 7. avgusta objavil „lajbžurnal“ sokolstva, „Slovenski Narod“, ko je poročal med dnevnimi novicami na strani 4 sledeče iz Novega mesta:

„Z novo razsvetljavo je izginila iz našega mesta vsa idiličnost in poezija. Mogočne nove obločnice so s svojo prodirajočo močno svetlobo pregnale iz našega trga in ulice oni tajinstveni mrak, ki je prikrival mnogo, mnogokrat zelo lepe in prijetne dogodljaje. To je bilo življenje! Tema, da nisi videl niti

„Gotovo je moral umreti kak velik gospod“, zamomlja Vojteh ter se stisne k zidu neke hiše, prekriža se pobožno in jame ogledovati pogreb.

In nekako čudno žalostno in otožno mu postane pri srcu. Nihče ni šel za krsto, nihče se ni jokal, in tarnal za mrličem. Oni, ki so se peljali za krsto, so bili opravljeni kakor na svatbo in vsi so izgledali nekako radostno.

„O, kaj to pomeni?“ pošepeta Vojteh: „mrlič, pogreb in nihče se ne joče, nihče niti ene solze ne pretoči za krsto.“

In nezmožen za vstrajati, zakriči na voznika, ki je sedel v enem izmed zadnjih voz:

„Ali mi ne bi hoteli povedati, čegav je ta pogreb?“

Voznik je samo potresel glavo, skomignil z rameni in mahnil z roko:

„Ne ponimaju.“

„O, Jezus Nazarenski!“ zakriči Vojteh, „to je torej oni veliki bogatin! Umrl je, kaj mu je koristilo njegovo veliko bogastvo? In nihče se ne joče za njim, nihče ne tarná za krsto. Glejte vendar, zavídal sem ga, a vendar je boljše meni, nego njemu, — ker jaz sem še živ in zdrav. O, toda ne daj, Bog, da bi me, ko bi umrl, tako z veseljem pokopali. Ho, ho, koliko bi bilo tu joka in tarnanja! Gospodarjem bi bilo žal, gospodinje bi postale otožne, dekleta bi se razjokala in moja mati, ta bi bržkone umrla od žalosti in joka! Ker pa je tako s tvojim bogastvom, gospod Neponimaj“, je zaklical čez trenutek in mahnil z roko, „pa mirno počivaj v zemlji! Ne menjam s teboj; rajši sem reven hlapec, ljubljen od ljudi, nego bogatin, za katerim nihče ne pretoči solze!“

Od tega časa nikdar ni zavídal nikomur več njegovega bogastva in se ni pritoževal čez svojo usodo.

Ko je postal sam bogatin in župan v občini, pa tudi njemu ni prav nihče zavídal njegove sreče in veljave . . .

tal pod sabo, na vogalih v veliki razdalji so drema-
le male svetilke, kot cerkvene večne luči, iz teme pa
si samo slišal pritajene vzdihne kake kratkokrilke,
visoke besede suhega študenta, ali rožni smeh zale
devojke. Toda kaj se briga kultura za poezijo mla-
dih ljudi! S par modernimi svetilkami nam je uniči-
la vse, kar je bilo za nas. — A še se nam obeta le-
po življenje. 10. avgusta bo pri nas veliko sokolsko
slavlje in tedaj se povrnejo za enkrat še stari časi.
Cel trg bo poln gostega smrekovega, drevja in zaman
se bodo trudili svetli žarki novih, velikih obločnic,
da bi prodrli skozi to vejevje in hinavsko izdali sve-
tu vse tajnosti, veselje in zabave mladih ljudi, ki
bodo za trenutek ušli strogim očem starih tet in pa-
panov in se zatekli žarečih oči in kipečih želja k ne-
mim smrekom. Da bi le kmalu prišel ta trenutek!
Še bo prijetno!

Taka je torej reklama, s katero se vabi Soko-
le in Sokolice na njih prireditve in izlete. Ob enem
pa je ta reklama tudi dokument izobraževalnega de-
la v sokolskih društvih za vse slovenske očete in
matere, ki so preslepljeni po hinavskih besedah ka-
kega priliznjene liberalca zaupali svojo mladino
tem in enakim liberalnim društvom, kajti z malimi
izjemami najdemo skoraj povsod enako reklamo.

Vzemimo na primer se ta-le slučaj: Letos na
Jurjevo nedeljo je na ljubljanskem gradu priredilo
neko liberalno društvo veselico, na katero so v „Na-
rodu“ vabili tako-le: „Pride tudi Zekar paša s ha-
remom samih na pol nagih krasotic. To bo užitka
itd.“ In zopet pred kratkim je priredil središki Sokol
neki izlet v Oberž, na katerega je vabil „Narod“ z
ravno tako okusno reklamo. Obljubljal je, da bo v
nekem haremu tudi „vedeževalka“; v kakem kostu-
mu, tega sicer ni omenil, pa najbrže že v Adamovem,
kajti to pri liberalcih najbolj vleče.

S takimi in enakimi sredstvi se tedaj vabi na
liberalne prireditve. Vsakdo, kdor je le še količjak po-
šten in ima vsaj nekoliko vesti, se bo teh prireditev
in liberalnih organizacij sploh ne le izogibal, tem-
več vsakemu znanu in prijatelju vstop v te organi-
zacije kar najodločneje odsvetoval. Osobito vaša dol-
žnost, vzgojitelji mladine, je, da mladino pred temi
prireditvami svarite ter jim njih slabe nasledke živo
v slikah in vzgledih pred oči postavite! Ni se nam
za to čuditi, ako so pri vsakem porotnem zasedanju
na vrsti razni prestopki proti pravosti in druga mo-
ralo uničujoča dejanja. Ne bomo tukaj razmotrivali,
koga zadene zategadelj največja krivda, pač pa še v
zadnjem trenutku visoko povzdignemo svoj glas ter
kličemo v prvi vrsti starišem in odgojiteljem: „Proč
z mladino od društev, kateraj se poslužujejo takih
nizkotnih in nesramnih sredstev!“ Ti, mladina, pa
izpreglej sama, kje se nahajaš, da ne bo prepozno,
in se ne boš enkrat kesala! In vi, učitelji, kateheti
ter dušni pastirji, pokažite mladini zanjko, na katero
jo hoče sovražnik vloviti, a ob enem ji pa priporo-
čajte vstop v naše krščanske organizacije, kjer se po-
dajejo mladini popolnoma drugi nauki in na drugi
podlagi, kakor to dela sokolstvo s svojimi svobodo-
miselnimi voditelji.

Ko smo prejeli zgorajšnji članek, smo se bili
ravno namenili napisati daljši članek o „telovadbi in
pravosti, o vzgoji telesa in vzgoji duha.“ Lotiti smo
se hoteli tega predmeta z ozirom na glasnej tožbe

O mladosti!

Misli. Napisal Roman Bende.

V slovstvu starih narodov najdemo bajko o
možu, ki je zaprosil bogove za dar telesne nesmrtno-
sti. Bogovi so uslišali njegovo molitev in podelili so
njegovemu telesu dar neumrjčnosti. Mož pa je na
nekaj pozabil. Minula so leta in prišel je do spozna-
nja, da je pravzaprav hotel prositi bogove, naj mu
naklonijo večno mladost. Za to se je čutil silno ne-
srečnega: staral se je vidno vedno bolj in bolj, mo-
či so pojemale, a niso hotele popolnoma izginiti. In
njegovo življenje je izgubilo vse čare in čutila niso
bila več za rabo; cel svet mu je kar čez noč postal
silno bedast, otročji.

Nič ni moglo v betežnem, večnem starcu vz-
buditi onega lepega čustva, ki se zove veselje. Za-
hrepenel je po smrti — žrtev lastne brezmišelnosti, a
smrti ni bilo od nikoder . . .

Mlado srce in mladostno razpoloženje so naj-
dražji darovi, ki jih more uživati človek. Duša mora
biti nepristopna za vse lene, neplodne misli, čelo
vedro, razpoloženje mladostno, srce močno, — to so
skrivnosti srečnega, zavirljivega življenja. Malo po-
mislimo in videli bomo, da ima človek v vsesilnem
stvarstvu velike predprave.

In katere so te?

Čutiti, da kljub bežnosti časa, kljub kratkosti
našega pozemskega bivanja, ostane srce lahko mla-
do v mladostnem hrepenenju, čutiti, da še živijo v
nas sile, ki morejo vsrkati nove vplive in da je kljub
zavesti zemske ničevosti človekov najboljši delež:
upanje!

Kakor orel, ki v sigurnem, drznem poletu pre-
plove vrhove najvišjih gora, kakor orel, zroč s po-
zornim pogledom iz nedogledne višine, taka je sila
misli v razumu človekovem, sila, ki nas dviga nad
vse zemeljsko in nas začasno osvobodi občutkov stra-
hu in zavesti nesreče ter nas tako usposobi, da mir-
no zremo na posvetnost.

nemških katoliških časopisov čez nemško-nacionalno
„turnerstvo.“ Meseca julija se je vršil v Lipskem vse-
nemški telovadni shod, združen z velikimi javnimi
nastopi. Od vseh vetrov sveta, kjer prebivajo Nem-
ci: iz Evrope, Azije, Afrike, Amerike in Avstralije
so prihiteli nemško-nacionalni telovadci. Čez 10.000
jih je bilo zbranih v Lipskem. Z grozo pa poročajo
nemški katoliški listi, da so ti telovadni dnevi v Lip-
skem razkrili vso izprijenost in skvarjenost nemško-
nacionalnega „turnerstva.“ Gotove ulice lipskega me-
sta, v katerih se nahajajo zloglasne hiše, so v po-
nočnih urah kar mrgolele mož in mladeničev okra-
šenih z znaki telovadcev. Nekaterim je bilo to še vse
premalo in peljali so se celo v Berlin, kjer je stalo
v tistih dneh tudi razupito Friderik-predmestje v zna-
menju telovadcev. Bahato se sicer ponaša nemško
„turnerstvo“, da je njegova skrb obrnjena na teles-
no in pravno vzgojo svojih članov, ti dogodki pa so
pokazali, da je to v resnici drugače, da se pod o-
kriljem telovadnih društev ljudje skvarjajo in nra-
vno uničujejo. S povdankom naglašajo za to nemški
katoliški listi, da so ti slavnostni dnevi prinesli nem-
škemu narodu več škode kot pa koristi. Z ozirom na
te žalostne dogodke in izrodke med nemškim telovad-
stvom smo hoteli spregovoriti nekoliko besed tudi o
naših telovadnih društvih, o Sokolih in Orlih. Iz-
kušnje nam namreč pravijo, da trpi naše sokolstvo
na enaki rak-rani kot nemško-nacionalno turnerstvo.
Tudi pri naših Sokolih se polaga vsa važnost na
krepitev telesa, krepitev pravosti se pa zanemarija,
če se ne celo izpodkopava. Vrli naš dopisnik nam je
pa prihranil delo ter nam je na podlagi dejstev iz
zadnjega časa predočil nevarnost, v katero se po-
greza naše sokolstvo. Njegovim krepkim besedam, ki
jih povsem odobrujemo, nimamo pristaviti drugega,
kot: Slovenski mladeniči, oklenite se Orla! Orlov-
ska organizacija ni enostranska, ona ne skrbi samo
za telo, ampak za duha. Pri njej gre vzgoja telesa
roko v roki z vzgojo in plemenitenjem duha in sr-
ca. Orlovska organizacija stoji na edino pravem in
zdravem stališču vzgojiti svoje člane krepke na tele-
su in poštene na duši, za to, mladeniči, vsi k Orlu!
Na zdar!

Politični pregled.

Komedija Tisza-Pallavicini.

Buđimpešta, dne 20. avgusta. Danes ob
11. uri predpoldne se je vršil dvoboj med grofom
Tiszom in mejnim grofom Pallavicinijem. Pričetek te-
ga dvoboja so skrbno prikrivali. Dvoboj je bil dolo-
čen pod zelo težkimi pogoji: težke kavalerijske sab-
lje, boj do nesposobnosti enega partnerja. Za vsem
sta nasprotnika devetkrat skupaj trčila. Že po drugi
ataki je zaklical sekundant Szemere: Stoj! Konšta-
tirali so, da še ni bil nobeden duelant ranjen. Po
tretji ataki je bila dovoljena pavza, v kateri so kon-
statairali, da sta dobila oba duelanta le nekaj udar-
cev, toda ne z ostrino sabelj. Ta komedija se je de-
vetkrat ponavljala, dokler niso dognali, da sta dobi-
la oba duelanta na čelu le nekaj neznatnih oprask,
nakar so proglasili, da sta oba za nadaljni dvoboj
nesposobna in konec je bil cele komedije. Duelanta
sta se na to spravila in zapustila dvorano. Ko je za-

Človek kot bitje, kot životinja (animal) se mor-
da giblje v revščini, skrbah, v sužnosti, nemalokrat
brez pomoči, brez tolažbe; vse drugače človek kot
duševno bitje: v drznem orlovskem poletu se dvigne
nad vso zemsko bedo kvišku, navzgor! Najsi je telo
pohabljeno, najsi izčrpa človekovo življenje bole-
zen ali trpljenje, vendar duh človekov je svoboden.

Neustrašenim srcem veljaj: Nasipi kamenja še
niso ječa in železni kolec še niso kletka. Ta sila, ki
nas usposobi, da se lahko dvigamo nad malenkostne
skrbi zemskega življenja, je orlovska moč duha — v
nas!

Ne moremo sicer trditi, da nima naša okolica
vpliva in moči na naše življenje. Ljudje, vzgojeni v
močvirju, nevednosti, umazanosti in moralni revščini
sploh, se ne vdaajo radi vzvišenim mislim: premno-
gim je neznana orlovska sila človekove misli.

Za to je treba, da se vzgojujemo duševno, ker
vzgoja duha nas napravi mnogo večje, nego so naše
ovire, mnogo plemenitejše od naše okolice. Dušno se
zamoremo, samo ako hočemo, povspeti nad vso zem-
sko omejenost. Pridejo časi, podobni zimskemu mra-
zu: naše misli naj vasujejo, ako nam mraz ne uga-
ja — v prelestni vesni; pridejo časi, vroči kakor pa-
leče poletno solnce, če nam ne ugaajajo, pa pojdimo v
senčnat log, poslušat žuborenje virčkov, bajne melo-
dije stvarstva!

Znano nam je, da je marsikateri umetnik, ži-
več v najhujši revščini in pomanjkanju, nemalokrat
polomljen telesno, ustvaril dela, polna razkošno-bo-
gatih misli in prelepih čustev, marsikateraj knjiga,
ki omamlja s čudovitimi čustvi naša srca, je bila
spisana v mokri celici dremotne ječe. Janez, ujetnik
je bil duševno v nebesih in Milton, telesno slep, je
ustvaril najlepšo epsko pesem. Zares, nič drugega
in smelo povdarjam, da nič drugega, kakor človeko-
va lastna volja je vkovala v verige človekovega du-
ha, ki je svoboden in prost, da se lahko dvigne k
nebesni luči. . .

pušcal grof Tisza dvorano, je še zaklical Pallavicini-
ju: Servus Gyuri!

Ta in slični dogodki na Ogrskem pač prav
jasno svedočijo in so nevarno znamenje notranje gni-
lobe in razpada one ogrske klike, ki je sedaj še na
krmilu in ki z vsemi, če prav nepoštenimi sredstvi
zabranjuje vsako demokratiziranje ogrskega parla-
menta. Če že sam ogrski ministrski predsednik, ki
ga je vendar smatrati za reprezentanta zakonov, na
tako javen način in z drznim čalom krši zakone, ki
prepovedujejo dvoboj, se pač ni čuditi, da na Ogrs-
kem tako silno naglo napreduje revolucioniranje du-
hov in vedno bolj gineva spoštovanje do zakonov in
nositeljev avtoritete. Taki dogodki pa tudi z bengali-
čno lučjo osvetljujejo vso gnulobo v Ogrski, ker
ravno njeni poklicani reprezentantje in varuhi zako-
nov izpodkopavajo tla za vsak državni red ter pri-
pravljajo Ogrsko zrelo za — veliko katastrofo.

Avstro-Ogrska in Italija.

Laški general Caneva, ki je prišel v Mödling
k slavnosti odkritja cesarjevega spomenika v tamoš-
nji vojaški akademiji, je izjavil baje sledeče: Raz-
merje med Avstrijo in Italijo je postalo v zadnjem
času zelo dobro, prijateljsko in intimno. Laška pu-
blika sodi sedaj o Avstriji vse drugače, kot je sodi-
la včasih. Je sicer še nekaj starih politikov, toda ti
nimajo vpliva. Iredenta je popolnoma izginila. Vzro-
kov prejšnjih sporov ni več in Italija ima z Avstri-
jo preveč skupnih interesov, da bi ji postala sovra-
žna. Veliko je pripomoglo k temu prijateljstvu tudi
albansko vprašanje.

Raznoterosti.

Spremembe pri oo. kapucinih. P. Eduard Ber-
var, provincijal, se preseli iz Schwanberg v Celje.
— P. Hilarij Perpar gre iz Celja v Sv. Križ; iz Sv.
Križa p. Jožef Lapuh v Celje. — Iz Škofjeloke p.
Vilibald Rupar v Gorico, p. Valerijan Sartori v Ce-
lovec. V Škofjokolo pride p. Kamil Požar iz Krške-
ga in p. Efrema Majcen iz Knittelfelda. V Krško pri-
de p. Joahim Ferk iz Gorice. — P. Janez Ažbe gre
iz Gorice v Gradec; na njegovo mesto pride p. Oto-
kar Cejan iz Celovca.

Iz deželne službe. Deželni odbor je imenoval
ravnatelja deželnega kopališča, Rogaška-Slatina, dr.
Franca Mullija povodom njegovega desetletnega slu-
žbovanja na tem mestu deželnim svetovalcem.

V kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru so
bili sprejeti šestdesetletci Alojzij Skuhala iz Velike Ne-
delje, četrtošolec Franc Zgeč iz Ptuja, tretješolec A.
Epih iz Čadrama in drugošolci Franc Babšek iz Polj-
čan, Leopold Breznik iz Dramelj, Jožef Domanjko iz
Sv. Andraža v Slov. gor., Stefan Horvat iz Cirkove-
vec, Jakob Aleksič iz Središča, Jakob Vrečko iz Po-
nikve, Alojzij Osterc od Sv. Križa pri Lj., Fr. Slu-
ga iz Dobove, Friderik Štruc iz Slovenjgradca, Ant.
Mojzer od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Konr.
Pečovnik od Sv. Lovrenca pri Mariboru, Fr. Knez
od Sv. Jederti nad Laškim, Franc Repič od Sv. Ju-
rija na Ščavnici in Franc Weran iz Sladkegore.

Emile Ollivier †. V St. Germainu na Francos-
kem je umrl v visoki starosti 88 let znani francoski
državnik in ud francoske akademije Emile Ollivier.
Po poklicu odvetnik, je bil leta 1857 izvoljen v fran-

Za smeh.

Dober svet.

Krojač (nevoljen): „Zaradi teh ničvrednih hlač,
ki mi jih nečete plačati, vas moram hoditi vsak te-
den terjat!“

Dolžnik: „Pa mi napravite še suknjo, da se
vam bo izplačalo sem hoditi!“

V šoli.

Učitelj: „Kaj je obrekovanje?“

Učenec: „Če kdo nič ne naredi, pa kdo to oko-
li pripoveduje.“

Dober otrok.

Sodnik: „Takega zločinca pa še nisem videl!
Krivim so vas spoznali ropa in umora! Imate še
kaj reči?“

„Da, rad bi šel domov k materi!“

Nevarno zdravilo.

Pesnik Safir se ni dal pregovoriti, da bi vzel
kakšno zdravilo. Ko ga nekdo zdravnik vpraša, se
je li ravnal po njegovem receptu, mu pesnik odgo-
vori:

„Ne, ker bi se sicer gotovo ubil; vrgel sem
namreč recept skozi okno!“

Nobel . . .

— Danes popoldne sem te videla v drevoredu
s prav čednim fantom . . .

— Ah, beži no! Ta lump me je peljal v kavar-
no, dve uri mi je prisegal večno ljubezen, potem pa
se je zmazal, pa še kave ni plačal!

Moderno.

Dva mlada zakonska sta prišla na Brezje. V
kapelici molita in predno odideta, reče žena možu:
„Pojdi no ti okoli altarja!“

Mož ji odgovori: „Saj se vendar spodobi, da
greš ti najprej okrog altarja.“

„Jaz ne morem“, odgovori žena.

Mož: „Zakaj ne?“

Žena: „Imam preširok klobuk!“

cosko zbornico. Leta 1869 je postal francoski ministrski predsednik in kot tak se je spustil leta 1870 v nesrečno vojsko z Nemčijo. Ollivier je objavil veliko število državnopravnih spisov. Od leta 1872 je bil ud francoske akademije.

Novi ogrski civilno-pravdni red. S 1. januarjem 1914 stopi na Ogrskem v veljavo novi civilno-pravdni red, ki otežkoča izvršitev avstrijskih sodnih odlokov na Ogrskem. Ker pomeni tako otežkočenje veliko škodo za avstrijsko industrijo, so se obrnili avstrijski industrijalci do avstrijskega justičnega ministra, da naj pojasni, katere predloge hoče tozadevno postaviti avstrijska vlada ogrski vladi. Avstrijska industrija hoče imeti na ta način priliko opozoriti na one točke, ki bi bile avstrijski industriji v kvar.

Ce bi le kaj pomagalo! Praška „Union“ je priobčila te dni članek, v katerem dokazuje na podlagi dogodkov povodom balkanske krize, kako zgrešena je bila vsa naša balkanska politika in kako ta politika sedaj — hočeš nočeš — začenja zapuščati stare fundamente posebno za to, ker se je zmotila tudi v svoji zaveznici Nemčiji. Nič več ni tistega brezpopojnega navduševanja za berlinsko politiko. Dunajski listi celo izrekajo obžalovanje, da ni naša avstrijska politika že popreje ubrala najnovejšega kurza: kurza dobrohotnosti tudi napram Srbiji. Kaka sprememba! Zaključuje pa z nastopnim opominom na dunajsko addresso: „Avstro-Ogrska odhaja iz te krize v resnici brez lovor-venca, kar pomenja nevarnost, da bo trpela veliko gospodarsko škodo. Če je že politika monarhije napram balkanskim državam, še posebno pa napram Srbiji, dokazala, da ne služi interesom države, pa je navskrižje z Berlinom dokazalo, da način, kakor so si pri nas tolmačili trozvez, ni bil pravi za našo državo. Mi Slovani moramo v trenutku, ko nastopajo menda na Balkanu mirnejši časi, le želeči, da bi na Dunaju zelo poučne dogodke zadnjih treh let temeljito izkoristili in cenili. In strast gineva, ljubezen mora ostati in kjer je ni, je treba iskati dobrega razmerja in sporazumljenja. Če se avstrijski interes sklada s tem, da se poteza z vsem ognjem za slovansko Bolgarsko, mora biti tudi možno doseči s Srbijo dobro in prijateljsko razmerje, in kar misliti si ne moremo, da ne bo takša tendenca od strani naše monarhije mogla računati na popolno razumevanje v Beogradu. Srbija ima za seboj dve vojni, je dobila iz turške roke dve veliki pokrajini — to bo dajalo mnogo dela. Za tako delo potrebuje država miru, a mala država podpore in dobrohotnosti od vseh strani. To bodo tudi Srbi kmalu občutili, ako že ne vedo tega. In če se k temu preobratu, ki mora nastopiti v naši politiki napram balkanskim Slovanom, pridruži še drugačna raba trozveznega instrumenta, kakor jo priporočajo zadnji dogodki, bodo tudi Slovani drugače sodili o zunajni politiki monarhije, nego so to mogli soditi do sedaj.“ — Pametni pouki in nasveti. Če le bodo kaj pomagali...

Povsod komisar. Iz Konjice nam poročajo: Konjiški okrajni zastop je po prizadevanju poslanca Marckhla razpuščen. Za provizoričnega komisarja je imenovan nemški grajščak Possek, mož „z odličnim nastopom naprednega duha“ — seveda vsenemškega. V treh mesecih se vršijo nove volitve.

Liberalci, nič ne bo! Kadar hočejo liberalci prikriti svojo politično revščino in uboštvo, pa vam zapojejo pesem o „lepih upih“ in boljši bodočnosti. „Napredna stvar napreduje dobro, naše vrste se ne prestopajo množje, kmalu bomo zmagali na celi črti“, tako in enako se glase ti liberalni refreni. Kakor pa kažejo dogodki, so liberalci s svojimi „upi“ še veliko prezgodaj vstali. Ravno zadnje dni so se vršile v več občinah občinske volitve, pri katerih so zmagali naši pristaši proti navadno združenim nasprotnikom liberalcem in nemškutarjem. Zgodilo se je tako pri Sv. Juriju ob južni žel., kakor smo poročali že zadnjič, zgodilo se je tako pri Sv. Marjeti na Dravskem polju, kjer se je podrla nemškutarska trdnjava, zgodilo tako v Vurbergu, zgodilo tako pri Sv. Petru niže Maribora, kjer si sploh noben nasprotnik ni upal na dan. Liberalci gredo s svojimi „upi“ tedaj lahko še nekaj časa spat v goro h kralju — Matjažu!

Po našo zemljo gredo. V teku sedmih mesecev letošnjega leta nam je ugrabila Südmarka zopet mnogo zemlje na meji. V St. Ilju je naselila 2 nemški družini, v Cirknici 2, v Pesnici, Rančah, Dobrenju, Zg. Sv. Kungoti po 1. V Rančah in Pesnici se naselila prva nemška kmetja. Naseljene družine so 3 iz Virtemberskega, 2 iz Severne Češke, 1 iz Saksonskega, Galicije in Koroškega. Slovenci zapuščajo svoje domove in gredo s trebuhom za kruhom, a tuje prihajajo k nam in živijo kot gospodje na naši zemlji. Zakaj ne naseljujejo Nemci vsaj štajerskih družin na svojih posestvih, ako so jim res tako pri srou, kakor zatrjuje „Štajerc.“ Slovenci morajo ostati hlapci in viničarji, po gospodarje si hodijo na Prusovsko in Češko.

Program „Narodne stranke“. Z ozirom na verski in vsem stanovom pravični program „Narodne stranke“ piše zadnji „Nar. List“. „Tako se nam godi kmetom, troštajo nas le s tem, da nas čaka plačilo v nebesih“ in na drugem mestu: „Gospoda moja (duhovščina), kako pa ravnate vi s starimi onemoglimi kmetstskimi berači, na primer s kakim doslužnim hlapcem, dekloj ali katerim do cela izdanim viničarjem, ako pride ubožec brez roke ali brez noge

po cesti? Navadno se zadere pijani fajmošter nad takim revežem: „Kaj se tu potikaš, falot, delal bi, ne pa lenuhaš po svetu!“ Vsak duhovnik bo sedaj vedel, kako dolžnost ima napram „Nar. Listu“.

Naš cesar odlikoval italijanske častnike. „Militärische Randschau“ poroča, da je podelil naš cesar sledečim italijanskim častnikom visoka odlikovanja: Armadnemu generalu Canevi velik križec reda sv. Stefana, vojaškemu atašeju podpolkovniku Aborniciju zvezdo h komturnemu križu Franc Jožefovega reda, stotniku Franchini-Stappa oficirski križec Franc Jožefovega reda in poročniku Dellachiesi viteški križec Franc Jožefovega reda.

Iz sodne službe. Avskultant pri mariborski sodnji dr. Silan je imenovan sodnikom.

Odpuščajte rezervistov. Poveljnik 16. vojnega zbora in poveljujoči general v Dubrovniku podmaršal Blaž Scheuma je izdal sledeče zborni povelje: S premestitvijo rezervistov v neaktivno službeno razmerje, ki se izvrši prihodnje dni, se konča dolga doba izredne vojaške službe v mirnem času, ki je zahtevala od vseh pripadnikov mojega zbornega območja veliko vztrajnosti, delavnosti, neumornosti in zadovoljnosti z malim. Z veseljem ugotavljam, da so naše stare vojaške čednosti: čut dolžnosti, ubogljivost, zvestoba in udanost napram predstojnikom, tovariški čut in veselje do službe, celo ob žrtvah osebnih koristi, v naši armadi globoko vkoreninjene. Vsi poveljniki, častniki in moštvo morejo s ponosom gledati na ta čas. Vsem hvalo in priznanje Onim, ki se poslavljajo od aktivne službe, pa poleg tega še prisrčne pozdrave in najboljša voščila za njihovo nadaljnjo življenjsko pot.

Rekord v alpinistiki — 7200 m visoko. Sloveči italijanski alpinist Mario Piacenza, ki se nahaja sedaj v gorovju Himalaja v Aziji, je splezal na vrh gore Naunkam, ki je 7200 m visoka. Piacenza je prvi, ki je zmagal to goro in dosegel v turistikki visočinski rekord. Na vrhu gore je vsadil majhno italijansko zastavo. Piacenza in njegov spremljevalec sta prebila skozi 6 dni in noči v visočini nad 6500 metrov. Prestati sta morala neznanske težave in grozote povzročene po mrazu, snegu in zraku. Splezati hočeta pa vseeno še na višje vrhove.

Mirovni kongres Haag 20. avg. Danes se je otvoril tu 20. mirovni kongres, ki se ga udeležuje 950 odposlancev. Predsednik profesor Delouter se je izrekel za misel nadnarodne svetovne organizacije v obliki Zedinjenih držav. Odposlanec Bergius in belgijski senator Lafontaine sta ugotovila, da je mirovna misel napredovala, in sta protestirala proti balkanskim dogodkom.

Cankar obsojen. Včeraj popoldne se je vršila glavna razprava proti pisatelju Ivanu Cankarju v znani njegovi veleizdajski aferi, ki si jo je nakopal vsled nekega predavanja v ljubljanskem Mestnem domu. Deželno sodišče ga je obsodilo na 7 dni zapor.

Slov. Straži je poslal g. kaplan Franc Hohnjec 100 kron, nabranih na primiciji č. g. Franca Stiglic na Rečici.

Za Slovensko Stražo nam je poslal vrli mladenič Jakob Kristovič iz Hoč poldrugi tisoč obrabljenih poštinih znamk. Hvala prisrčna!

Top — eksplodiral.

Strašna nesreča v Pulju. Pulj, 21. avgusta. Danes se je na strelišču pri preizkušnji nekega novega 30.5 centikaliberskega topa zgodila strašna nesreča. Top, ki pchaja od Škode, je imel pri zaklopu napako, vsled česar se je pri poizkusnem strelu zgodila eksplozija. Trije topniški predmojstri so bili ubiti, trije, med njimi dva civilna delavca, težko ranjeni, več drugih, med njima inženier Sill od Škode, lahko ranjenih. Med težko ranjenimi se nahaja predsednik mornariško-tehničnega urada viceadmiral Lanjus grof Wellenberg, ki je bil na obeh nogah tako hudo ranjen, da so mu morali obe nogi amputirati.

Vzrok grozne nesreče.

V mestu, osobito v krogih vojne mornarice ter v vojaštvu sploh je napravila ta grozna katastrofa, ki je ugasnila življenje trem vrlim mornarjem, silen utis. Globoko sočutje velja tudi težko ranjenemu podadmiralu grofu Langusu, ki velja v avstrijski vojni mornarici za enega najboljših in zelo priljubljenih admiralov naše vojne mornarice.

O nesreči sami so nam znane te-le podrobnosti: Top, ki ga je razneslo, je bil velikanskega kalibra 305 milimetrov. Nesreča se je pripetila na velikem strelišču.

Usodepolni strel.

Pri prvem oddanem strelu se ni pripetilo nič hudega. Top je bil normalno nabasan. Na to so ga nabasali v drugič. Toda na do sedaj nepojasnen način je eksplodiral. Detonacija je bila mnogo silnejša, kakor pri drugih navadnih streljih. Razneslo je oklop, ki je tehtal okrog 1000 kilogramov. Takoj po eksploziji se je nutil grozen prizor. Trije mornarji so ležali tako razmesarjeni na tleh, da jih ni bilo mogoče spoznati. Enemu je odneslo glavo, roke in noge pa tako zmučkalo, da se ni moglo spoznati, je li bilo človeško truplo ali ne. Tudi drugega mornarja je tako silno razkosalo, da so ležali deli njegovega trupla daleč na okrog, zopet druge dele je pa še zračni pritisk vsled eksplozije s tako silo pritisnil na lafeto, da je bilo grozno videti. Nič manj grozno razmesarjen ni bil tretji pomorščak. Na celem strelišču so ležali kosci trupel nesrečnih žrtev notri do neke barake, v kateri se je nahajal podadmiral grof Lanjus, ki je opazoval strelne vaje. Z eno nogo se je naslanjal na stol, ter je pazljivo sledil rajam, dokler se ni pripetila nesreča. Kosci eksplodiranega oklopa so ga zadeli s tako silo na obe nogi, da mu jih je popolnoma zdrobilo. Več pomorščakov pa, ki so se nahajali v veliki bližini eksplodiranega topa, nisi pa

bili nič poškodovani. Ponesrečenega podadmirala, ki je izgubil silno veliko krvi, so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so mu odrezali obe nogi.

Drugi težko ranjeni je bil nadinženir J. Schiel. Zdrobilo mu je desno roko. Artilerist Gregorič je na prsih tako težko ranjen, da bo le težko ostal pri življenju. Artilerist Djamarčič je dobil poškodbe na cellem telesu. Tudi te in še tri druge manj nevarno ranjene so prepeljali v bolnišnico.

Trupla vseh treh mrtvih žrtev so pa prepeljali v mrtvašnico. Bili so le borni ostanki in deli ponesrečenecv Šurec iz Splita, Skornjaka iz Hrvaškega, in Cioke iz Splita.

Eksplozija je napravila tudi na sosednjih hišah obilo škode in je razbitih mnogo šip.

Mesto Pulj je v žalju. Pogreb ponesrečenecv bo velikanski.

Štajersko.

Mariborske novice.

Tajen občinski sklep. Ko se je zadnje dni obravnavalo zaradi razobešanja slovenskih zastav povodom otvoritve mostu v Mariboru, so mestni očetje v zadnjem hipu naenkrat izkopali nek sklep z dne 14. dec. 1908, za katerega do sedaj javnost niti vedela ni, ki prepoveduje „die Beflaggung von Häusern mit den allslavischen (!) Farben und das Tragen allslavischer (!) Abzeichen im Stadtgebiete Marburg.“ Kaj so vseslovanske barve in kaj so vseslovanski znaki? Ako s tem hočejo označiti slovensko trobojnico, potem so na krivem potu, in mi pozivljemo politično oblast, da ta občinski sklep naknadno razveljavi. Sicer pa še bomo našli tudi drugo pot, da pridemo temu tajnemu sklepu naših občinskih očetov do živega.

Nemška nesramnost presega že vse meje. Danes, v petek, torej na predan otvoritve državnega mostu sta dva najlovec napadla dva mirna Slovence na javni cesti z najhujšimi psovskami, kar jih premore zagrizen tevtonski križec. Brezdvomno sta se hotela preiskusiti za jutri, da bi pomagala vtisniti mestu „pečat nekulturnosti“, katero nalogu prepušča Marburgerca seveda — nam. Opetovano pozivamo slovensko občinstvo naj ohrani pri eventuelnih nastopih mestne fakinaže mirno kri.

Otvoritev novega dravskega mostu, ki dviga v našem mestu dan za dnem več prahu, je vzdramila tudi spodnještajerske liberalce. Kakor izvemo iz popolnoma zanesljivega vira, je zastavil delavni zastopnik mest in trgov dr. Kukovec — vpoštevaje svojo dolžnost — vse svoje moči in ves svoj „velik“ vpliv v to, da bomo prišli Slovenci pri otvoritvi do polne veljave. Liberalno društvo „Maribor“ je pa zapričelo širokopotezno akcijo, da bo udeležba Slovencev ogromna in njihov nastop veličasten in imponujoč. Nič ne pretiravamo, če rečemo, da bo vsled pozitivne agilnosti dr. Kukovec in Glaserjevega „Maribora“ imel v soboto Maribor slovensko lice.

Študenti pri Mariboru. Opozarjamo na blagoslovlje je kapelice in veselico Slov. kat. iz društva društva v nedeljo dne 31. avgusta.

Novi dravski most. Dela pri mostu so dovršena. Včeraj so postavili še kandelabre, ki jih danes barvajo. S tem bo delo končano. Danes postavljajo tudi cesarski šotor, kjer bodo nadvojvodo nagovorili razni dostojanstveniki, prvi ekscelenca knezoškofo. Vsled jutrišnjega dne vlada v mestu precejšnjo razburjenje. Vse govori samo o otvoritvi mostu in ker se mi Slovenci nečemo pustiti pritisniti ob tla, vrše po mestu najrazličnejše govorice. Mi Slovenci smo in bomo ostali mirni; če se bo pa kaj zgodilo, je odgovorna za to „Marburgerca“ in oni, ki stoje za njo, kajti v včerajšnji številki hujška, da se mora človeku stučiti. To pribijemo že danes.

Advokatski list. „Slovenskemu Gospodarju“ se poroča iz Celja: „Pisali ste, da bo v Mariboru začel izhajati slovenski list, ki ga bodo izdajali staro in mladoliberalni advokati. Vest je resnična. Priprave vodi dr. Rosina in dr. Kukovec. Nekateri posojilnice so pridobile, da bodo prispevale za vsakoletne primanjkljaje. List bo izhajal dvakrat na teden. Za glavnega urednika hočejo pridobiti v pokojenega župnika gospoda Segula na Pragerskem. Izhajati začne z mesecem oktobrom.“ — „Gospodarjevo“ uredništvo dostavlja: „V Mariboru se drži v liberalnih krogih o tem podjetju stroga tajnost, tako da iz lastne vednosti ne moremo ničesar poročati.“ — Mi bi ta dostavek izpopolnili v toliko, da vsled liberalne tajnstvenosti tudi nam ni še nič znanega.

10 Orlov-telovadecv se odpelje v soboto po noči na katoliški shod v Ljubljano.

Ptujske novice.

Veselje vlada v liberalnem taboru, ker njihovo število raste. Sedaj so zopet dobili somišljenika in soustanovitelja celjske liberalne stranke dr. Gosaka. Pravijo, da bodo raztegnili liberalno mrežo po cellem okraju. To se jim zdi tem lažje, ker se je sedaj glede listov doseglo med starimi in mladimi sporazumljenje, tako da bo tudi dr. Jurtela pomagal porivati dr. Kukovec voz. V nedeljo bodo šli vsi liberalni škrieci in sokoliči v St. Janž, kjer bo govoril „znani“ govornik dr. Brunčko. Liberalci vstajajo, a nas ne sme biti strah, ampak na delo!

Celjske novice.

Dr. Ambrožič se v „Deutsche Wacht“ od srede jezi zaradi saniranja šoštanske posojilnice, toda ne nad svojimi zavezniki, slovenskimi liberalci, ampak

na dr. Verstovškom in dr. Korošcem, ki hočeta pomagati prizadetim kmetom. Dr. Ambrožič bi rad ustvaril neko razliko med Laškimi in Šoštanjem, toda se mu ne posreči. Tam so goljufali posilince, tu liberalci, to je vsa razlika.

Cesarjev rojstni dan. Civilni in vojaški zastopniki so se udeležili tudi protestantske cerkvene slavnosti. V cerkvenem oziru najtanjša ravnopravnost, v narodnem največje preziranje.

Celje. Gospod in gospa Rammel, grajščaka na Freiburgu pri Celju sta darovala povodom rojstnega dne Nj. Velikanstva cesarja Fran Josipa I. znesek 100 K in sicer: za občinske uboge okolice Celjske 50 K, za gasilno društvo celjsko 50 K. Županstvo se za to veledušno darilo iskreno zahvaljuje.

Ljutomerske novice.

Na Kamenščaku je zgorela Bredanova hiša z gospodarskim poslopjem. Vžgal je, kakor se govori, gospodar sam, kajti živel je z ženo v neslogi ter storil ta čin iz maščevanja.

Volitve v okrajni zastop tukaj se vrše 29., 30. in 31. avgusta. Nevarnost, da propademo je velika, če ne nastopimo složno. Torej opreznost! Kakor so se volitve v tržki občini in v bolniški blagajni vršile, častno za Slovence, tako naj pokažejo volitve v okr. zastop, da prebivajo na Murškem polju značajni in zavedni narodni borilci, ki se ne strašijo nemškutarjev.

Ormoške novice.

Ormož. (Nesreča) Dne 20. t. m. se je pri kopanju studenca na Krčevini pri g. Francu Kovačiču ponesrečil študenčni mojster Vincenc Genz iz Medžimurja. Ko se je hotel spustiti v že blizu 30 metrov skopani studenec mu je proti sredini začelo postajati slabo od v studencu se nahajajočih plinov, ki so v vso silo bruhili na dan. Komaj je še zaklical „gor vlečite“, a se ga je že polotila slabost, ter je z vso silo telebnil na dnu vodnjaka, kjer je obležal pri priči mrtev. Na ravno isti način se je pred par meseci ponesrečil njegov sin pri kopanju studenca v Dobravi pri Ormožu. Za njima žaluje vdova z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

Ormož. Tukajšnji dvetiški uradnik g. Medik si zadnji čas domišlja, da je on poklican v Ormožu predstavljati liberalno stranko. Dober sodrug mu je pritem g. Meznarič, ki uživa sedaj „Kautzenjammer-Urlaub!“ No, ako bodeta ta dva liberalno stranko po koncu držala, potem si že zaslužita spomenik boljše vrste. —

Trboveljske novice.

Proslava cesarjevega rojstnega dne. Pretečeno nedeljo je pokazalo Trbovlje zopet enkrat drugačno lice, kakor nam ga hočejo vtisniti socialdemokrati. Kakor druga leta, proslavljali smo tudi letos cesarjev rojstni dan. Ob 8. uri je služil naš č. g. župnik levitirano sveto mašo, katere so se udeležili občinski odbor z g. županom Vodušekom na čelu, rudniški ravnatelj g. Heinrich in njegovi obratni vodje ter inženirji, č. kr. veteransko društvo z zastavo in godbo, „Orli“ v kroju in veliko občinstva. Posebno „Orle“ je bilo prav lepo videti. Vsa čast bratu načelniku Černetu, ki ima z odsekom veliko truda. Omenimo samo še, da se je po sv. maši v Parušuhovi gostilni neti veterance z imenom Leeb, doma v Selnici nad Mariborom, nekaj čeljustil čez „Orle“. Svetujemo mu, naj se prihodnjič malo boljše obnaša, posebno kadar je v veteranski uniformi, če ne bomo go orili kje drugod in kaj več. Da bi smel vsak prihajati čez nas zabavljati, to pa res ne gre. — Popoldan so priredili dekleta igr „Junaške Blejke“ in so jo res dobro izvedle. Zlasti moramo občudovati pridnost mladenk, če pomislimo, da so se igr naučile v enem tednu. Prav smešno je rešila svojo vlogo Maruša, ki je igrala kakor bi bila za to ustvarjena. Le tako naprej! Zanimajte se še nadalje za take prireditve! To igro posebno priporočamo vsem društvom, da jo uprizarjajo. Res nekaj lepega!

V Ljubljano. V nedeljo pošlje skupina J. S. Z. 20 unificiranih članov na hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljano. Živijo!

Drugi kraji.

Kamnica pri Mariboru. Slovenski kmet nam je prišel v sredo, dne 20. t. m., povedat v uradništvu, da že tri dni vihra na gasilskem skladišču v Kamnici nemška zastava, ki so jo izobesili povodom cesarjevega rojstnega dne. Toliko taktnosti pa bi že lahko pričakovali od načelnika gasilnega društva, nadučitelja gospoda Hofbauerja, da bi rešpektiral svojega kolega gospoda Čepeja in slovenske fante, za katere kot prave društvene ude mora biti zelo sitno, da se skladišče mednarodne požarne brambe dekorira s frankfurtarco. Nestrpno pangermanstvo pri tem nadučitelju na slovenski šoli seveda ne pripušta spoznanja, da se s takim izzivajočim ravnanjem žali podporne ude gasilnega društva. Pa tudi še škoda se dela društvu, če so zastave tako dolgo izobešene na solnce. Saj se še spominjate, gospod Hofbauer, na moč solnčnih žarkov v majniku lanskega leta, ki so posušili ob občinskih volitvah uradne pečate na glasovnicah slovenskih volilcev. V avgustu so solnčni žarki še močnejši in bodo izgrizli barvo vsenemških zastav in Vi bodete hoteli imeti nove, a društvo naj jih plača! Vaš žep tako ni preveč račodaren. Kot občinski predstojnik bi pa tudi morali vedeti, da se ne sme ljudstva dražiti s tujimi trobojnicami v slovenski župniji. Ako bodete nadaljevali s svojim razdirajočim delom, nam bo pošla naša potrpežljivost. Za bivšega navdušenega slovenskega liberalca se res ne spodobijo taka dejanja. Je pač stara resnica, da je janičar hujši, kakor pa sam Turek.

Hoče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, dne 31. avgusta, poučno zborovanje. Ob enem bo sprejem novih Orlov. Pridite v obilnem številu. Začetek po večernicah. Govoril bo g. Žebot iz Maribora.

Cirkovce. Veselica bralnega društva se je vsekoli posrečila, saj je vsakemu dejanju sledilo burno ploskanje, kakor bi padlo zagrinjalo v opomin, da morajo odlični gostje in domačini takoj izreči glasno pohvalo pevcem in igralkam. Za občinstvo je bilo pripravljenih tudi nekaj krožnikov ličnih šopkov, katere so mladenke obiskovalcem tako hitro razprodale, kakor bi servirale tečno juho lačnim turistom. V naglici je bil še tisti šopek prodan, ki bi ga morala Lucija podati svoji sestri. V mali zadregi smo si hitro pomagali ter pri Marijinem znamenju natrgali svežega cvetja. Dne 31. t. m., na angeljsko nedeljo, ponovimo „Skrivnostno zaroko“ in bo vstopnina znižana na polovico. Tedaj pričakujemo novih gledalcev, starim zvestim iz St. Lovrenca, Majšberga, Maribora in Marjete pa izrekamo srčno zahvalo za obisk. Na svidenje!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Šolarska prireditel petrazredne slovenske šole se vrši v nedeljo, dne 24. t. m., ob 3. uri popoldne, v dvorani gospe Arnuž s sledečim sporedom: 1. Telovadba. 2. „Jankovo življenje“, tridejanka. 3. Petje, deklamacije. Vstopnina: sedeži 1 K, galerija 40 vin., stojišča 40 vin. Čisti dobiček je namenjen za šolarsko kuhinjo itd. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Kdor se odzove gornjemu povabilu, ne podpira samo uboge dece, ampak jo tudi varuje sovražnih krempeljov, kateri hočejo duševno vničiti vse, kar slovensko govori, čuti in misli. Da, ti krempelji segajo že tudi v cerkev, kakor smo dne 18. avgusta t. l. žalibog že drugokrat doživeli. Ali smo Slovenci res narod brez vsakih pravic, brez vladnih prijateljev, samo narod dolžnosti, katerega se sme motiti celo pri službi božji v cerkvi. Pokazimo v nedeljo, dne 24. avgusta, da iz dna srca obsojamo nečuvstvo dejanje naših narodnih nasprotnikov. Pokazimo, da stojimo kakor skala za svojim častitim gospodom župnikom, katerega podočno in taktno postopanje, ki je zabranilo, da otroško navdušenje za presvitlega cesarja ni trpelo znatne škode, zasluži popolno priznanje in najtoplejšo zahvalo.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. (Strašna nevihta.) V sredo, dne 20. t. m., popoldne med 4. in 5. uro, je prihrumela semkaj nevihta od severno-zapadne strani. Pol ure je neprestano bliskalo, gromelo in treskalo. Treščilo je v dve drevesi in v dva poslopja, in sicer v Krecenbahu pri občinskem predstojniku gospodu Štefanu Schicker, vulgo Ropič, v gospodarsko poslopje, naravnost v volovski hlev med dva vola. Gospodarsko poslopje, vsa krma, slama, 25 drevenk zmlatene pšenice ter mnogo orodja je popolnoma zgorelo. Živino se je rešilo, le en vol je bil od strele omamljen, a so ga še živega potegnili iz obokanega hleva in zaklali; meso se bode morda smelo razprodati. Došli požarni brambi iz trga ter mnogobrojnemu ljudstvu, ki je neumorno prinašalo vodo od vseh strani, se je posrečilo obvarovati lepo hišo in svinjske hleve. Gospod Schicker je sicer zavarovan, a ima le veliko škodo. Vse prebivalstvo ima z njim globoko sočutje, ker mu je nekaj dni poprej gospa soproga nevarno obolela. Druga strela je zažgala Kozolupovo leseno kočjo, last gospe Pernat v trgu. Dva došla moža sta tukaj takoj pogasila.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, dne 24. avgusta, popoldne po večernicah, društveno veselico z vpriporitvijo gledališke igre „Ljubezen Marijinega otroka“, tamburanjem in petjem. K prav obilni udeležbi vabimo.

Slov. Bistrica. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Slov. Bistrici priredi v nedeljo, dne 24. t. m., popoldne po večernicah, v prostorih hotela „Avstrija“ veliko Konstantinovo slavnost z veliko narodno veselico z zelo zanimivim sporedom. Ker je pa namenjen morebitni prebitek Slovenski Straži, naj vsi Slovenci slovenjebistriške dekanije pohite na to velezanljivo slavnost.

Sv. Trojica v Halozah. Na angeljsko nedeljo, dne 31. avgusta, ima naša Dekliška zveza popoldne po večernicah poučni shod. Članice in za vse dobro vneti dekleta, vobče vsi naši prijatelji in somišljeniki, pridite v najobilnejšem številu.

Mala Nedelja. Katoliško izobraževalno društvo pri Mali Nedelji priredi v nedeljo, dne 24. avgusta, ob 3. uri popoldne, veselico v gostilni gospoda Kosi. Igrala se bo igra v petih dejanjih s petjem. Svirala bo godba na pihala. Domačini in sosedje sje prav ljudno vabljeni na prireditev. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Sv. Ema. Kmetijsko društvo naznanja, da bo imelo drugi izvanredni občni zbor v nedeljo, dne 31. avgusta 1913, ob 4. uri popoldne. Dnevni red: Volitev načelnika, zaradi oddaje posestva, slučajnosti. Ker ni bil zadnji izvanredni občni zbor sklepčen, bo sklepal ta pri vsakem številu navzočih članov. — Odbor.

Braslovce. Prostovoljna požarna bramba v Braslovčah priredi v nedeljo, dne 7. septembra na vrtu gospoda Matija Pincerja veliko ljudsko veselico. Spored je zelo obširen. Vse je najbolje preskrbljeno. — Odbor.

Šmartno pri Velenju. Naša Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 24. avgusta, v prostorih na-

šega Društvenega doma Konstantinovo slavnost z govorom in igro „Marijin otrok sem.“ Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Velikonedelska dekanija. V nedeljo, dne 7. septembra, se vrši v Središču velik dekanjski shod Dekliških zvez. Dekleta, pripravljajte se že sedaj ter se udeležite v obilnem številu tega shoda od vseh Dekliških zvez naše dekanije. Od vsake Dekliške zveze naj se pripravijo tudi po ena ali po več govornic. Spored in kar še bo potrebno, se naznani ob pravem času.

Z Menine. Menino sem smatral za rezervacijo, a zapored se oglašajo z nje sosedje, kar me je prignalo, da po dolgem molku spet sežem po rešpetlinu, ki mi ga je Jamski popravil, ko je slikal naše igralce. Vreme se je za hip zjasnilo na Gospojno, da sem, obiraje korenine, videl prešerni samodreč, na katerega so se skobacali veljaki ter se imenitno smukali po ulicah ali rinku, po katerem ob raznih prilikah mahajo „narodni“ žejo- in ognjegasci ter muzikantje in radovedna dečad gledat razsvetljavo. (Toda bila je iluzija, prevara za oberturista, ki zašpega vsakega tujca in mu dvorno razkaže lakirana pota na Rogac ali Menino ali Šokat, kjer so imeli celo veselico, za katero so denar pobirali i pri nas, dasi nas niso vabili zraven. Gospodje iz grajščine radi pozabijo na družabni bojkot, kadar treba pobirati za dobrodelna društva, češ, klerikalci, le dajte, če vas kaj mošnje tiščijo, ali v naš izvoljeni milieu k „Zvezdi“ pa vas ni treba, ako nočete z nami trobiti ob volitvah in liberalnih prireditvah. Saj tudi oni ignorirajo cerkvene obhode in naše shode, dasi radi privatno pritiskajo kljuko pri poslancu. — Ker je že moj sosed na Menini zadnjič omenil te božjepotnike, mu jaz le spopolnim poročilo. Na usodnem nedeljskem izletu jim je „zvezdica“ tresnila za peči, na Oglediji so dobili rešilno postajo in tako zdaj staroslayna „Zvezda“ zopet jasno blišči. Da bi jih le taka nesreča izmodrila, da bi ne zanemarjali zanaprej nedeljskih dolžnosti. Ako ne, se bo puščavnik zopet oglašil pri turistovskem profesorju, da svoje ljudi pouči, pa tudi glede obljubljenih nagrad za napravo potov bi ga rad naprosil, če je v račun kaj postavil.

Logarska dolina v nevarnosti? Kakor se poroča, so hučourniki gozd, ki je pred 40 leti segal še do slapa Rinke in pokrival obronke ob obeh straneh doline, že tako uničili in zasuli s kamenjem, da sega goličava že skoro prav v dolino. Plodni Saminjski dolini in tamkajšnjim seliščem in ljudem preti velika nevarnost.

Smarjeta poleg Rimskih toplic. Ker je ljudska knjižnica za izobrazbo ljudstva velikega pomena, se priredi za ustanovitev ljudske knjižnice v Smarjeti pri Rimskih toplicah gledališka predstava v nedeljo, dne 31. avgusta na vrtu hotela „Pošta“ z naslednim sporedom: 1. „Bucek v strahu“, gledališka igra. 2. „Najlepše doma“, mešan zbor. 3. „Citalnica pri branjevki“, burka. 4. „Slovan na dan!“, moški zbor. 5. „Stotnik in njegov sluga“, šaljitvi nastop. 6. „Saljiva kupčija.“ Med raznimi točkami udarjajo tamburaši, na to prosta zabava. Vršijo se ob vsakem vremenu. Vabimo razen domačinov k prireditvi tudi sosedje okoličane, da posetijo našo rodoljubno prireditev v tem obilnejšem številu. — Citalnica.

Sv. Peter niže Maribora. Včeraj dne 21. t. m. so se pri nas ob silno slabi udeležbi vršile občinske volitve. Izvoljeni so bili brez vsake agitacije ti le posestniki, vsi pristaši slov. kmet. zveze: Č. g. Matej Strakel, župnik, g. Josip Lorber, Wračko Franc v Malešnici, Slik Janez v Hrenci, Krajnc Leopold v Metavi, Bračko Anton v Hrenci, Purgaj Franc in Mak Franc na Vodolah, Trampuš Jožef in Ornik Jožef v Nebovi, Kokol Mihael v Metavi in Likovec Jernoj v Terčovi kot odborniki. V 14 dneh se bo vršila volitev obč. predstojnika in obč. svetovalcev.

Sv. Jurij ob Taboru. (Čast komur čast). Kakor se splošno govori po naši fari, je dobil naš „ljubljeni“ nadučitelj g. Rosenstein od deželnega šolskega sveta v Gradcu pohvalni in priznalni dekret za izredne pedagogične vspehe ki jih ima pri svojih učencih. Umevno, da je bil g. nadučitelj tega cesarskega pisemca zelo vesel. Ker je g. Rosenstein naš velik politični prijatelj, se veselimo tega odlikovanja tudi mi in pozivamo deželni šolski svet: Le še večkrat osrečite g. Rosensteina! Glede tega odličnega pedagoga nas ne sme zadeti enkrat Slomšekova obsodba: „Kdor svojih slavnih mož ne časti, njih vrli nasleđnik biti vreden ni“.

Ponikva ob juž. žel. V soboto, dne 16. avgusta t. l. je umrl pri svoji materi v Mariboru tukajšnji učitelj gosp. Franc Horvat. Hiral je dalje časa na jetiki. Pohojni je bil učitelj na svojem mestu ter vobče priljubljen med tukajšnjimi farani. Njegovega pogreba v Mariboru so se udeležili tukajšnji č. g. kaplan Ašič, dež. poslanec Vrečko, učiteljstvo ter tudi več drugih prijateljev. Pokojni je bil izvrsten pevec in je ravno pred dobrim letom pomagal peti nagrobno g. Zagajšek. „Da vid'no v raju večnem se, da vid'no se nad zvezdami.“ Te besede pa naj tudi Tebi veljajo, predragi prijatelj in sopevec.

Sv. Francišek Ks. Katol. izobraževalno društvo gr. zno bode v oči nekatere liberalčke in študentke. G. Terčak ne more spati, odkar obstoji to društvo, ki prav pridno deluje in izvršuje svoj blag namen. Udje se vadijo za novo igro; g. načelnik požarne brambe je dovolil, da se vadijo v prostorih požarne brambe. Toda ta pregreha ni dala miru nadučitelju Terčaku, ki je med drugim podpisal to-le izjavo in jo poslal načelniku: „Gospodu načelniku Francetu Slatinšku in g. podnačelniku Ivanu Stiglicu v Radmirju! Podpisani delavni in podporni udje prostovoljne požarne brambe v Ksaverju smo zvedeli, da sta vidva dovolila udom-

Katolik. Bralniga in izobraževalniga društva, da se v našem skladišču vežbajo in pripravljajo za igro, katero namestimo meseca septembra uprizariti. — S tem sta pokazala napram podrejenim udom, da ne umetajo poklica, katerega naj bi prostovoljna požarna bramba vselej in povsod zasledovala ter hočeta vpeljati v društvo to nesrečno „gorsko“ politiko. Mi podpisani smo proti takšnem početju in zahtevamo, da služi naše skladišče le zgolj svojemu namenu in da zavladava v skladišču tekom treh dni najlepši red in tudi snaga. Po preteku tega časa bomo pometi iz skladišča vse, kar ni naše in seveda tudi to pogubonosno „gorsko“ politiko z odrom vred. Bodita moža in napravita red!! V slučaju pa, da bi hotela še naprej korakati po začetni poti, moramo vamaj tu izreči zaradi nezmožnosti in samoblasti nezaupnico in vaju pozivamo, da odložita svoji častni mesti, nakar si bomo dovolili moč, ki ne poznajo politike in se bodejo strogo držali le tega, kar predpisujejo naša pravila. V Radmirju 17. avg. 1913. Med drugimi podpisani nadučitelj, katerega vsak dobro pozna, Terčak Josip. — Ta okrožnica je šla od hiše do hiše, toda našla je le par podpisov. Gospod Terčak, Vas je požarna bramba odslovila; če mislite, da bodele prišli zopet na krmilo, se jako motite. Toda eno vam povemo, pustite nas farane pri miru! Mi hočemo imeti mir, pa ne dražbe. Hvaležni bomo vsakemu, ki doseže tak mir, kakor je sedaj na Korčijah, odkar je moral oditi učitelj Knaflič. Velika držnost je, v sklicih pobijati „gorsko“ politiko. Te liberalčke bo treba ostro prijeti. Kje ste bili g. Terčak, ko je bil poslanec dr. Verstovšek pri nas na javnem shodu? Zakaj niste prišli in skušali ovreči na shodu našo „gorsko“ politiko? Kaj ne, tu pa ni bilo potrebne korajže, da bi se zmenili o gorski politiki javno z nami in s poslancem. Živela doslednost in korajža! Svetujemo vam, da ste čisto mirni, sicer ...!

Ravno, ko se je odločil

za odpotovanje, ga je napadel kašelj. Sicer veš, da si prehlajen, vendar ne nosiš v žepu Sodenskih. Svetujem ti, da ne odpotuješ brez teh, ker so izborno zdravilno sredstvo zoper nahlajenje. Toda zahtevati se morajo pristne Faysove Sodenske mineralne pastilje, ki se pridobivajo iz občinskih zdravilišnih izvirkov iz tople Sodena ob T. Skatljica stane K 1.25.

Narodno gospodarstvo.

Stanje žita in poljskih pridelkov po uradnem izkazu za 1. polovico meseca avgusta. Kar se tiče vremena, tožijo skoro od vseh strani radi prevelike mokrote, ki je povzročila posebno v severnih deželah jako dosti škode. Razun tega so povodnji razdrle in uničile mnogo obdelanih vrto in njiv. Pšenična žetev se je letos splošno povsod zakasnila; zrnje je razmeroma še precej zdravo in kleno. Rž je šibkejša, posebno je ržena slama letos po večini jako slaba. Ječmen je radi ležanja izgubil precej na svoji dobi, tudi barva ni lepa rumena, ampak sivorjava. Oves stoji prav različen. V nekaterih krajih je že požet, drugod zori, tupatam je pa še zelen. Ova deževje ni dosti škodovalo, posebno slama se je jako dobro razvila. Kruza trpi na mokroti. V Galiciji bo žetev jako šibka, ker je vreme premočno in prehladno. Lan je kazal po Češkem jako lepo, a mokri vetrovi so ga povsod potlačili, ker mu mokrota precej škoduje in začena v nekaterih krajih že gnjiti. V alpskih deželah se opazuje, da je letos dosti črvov in tudi bolezen na listju se že pojavlja. Pesa kaže jako dobro, a mokrota bo jo začela kvariti; suho vreme je nujno potrebno. Zelje se razvija dosedaj jako ugodno, a glave so popolnoma mehke vsled preobile mokrote. Na Češkem so se pojavili tudi črvi, ki delajo na zelju veliko škodo. Detelja je bila za prvo in drugo košnjo ugodna; škoda je le, da je prišlo tako malo blaga prav suhega na podove. Tudi navadno seno je letos po vseh deželah na splošno dosti slabše kot navadno. Povsod tožijo čez prehladno deževje. Za otavo je v nekaterih krajih že skoro prehladno, posebno po Češkem, kjer je bila zadnje dni že parkrat slana. Boljše pa se razvija letos navadna paša, ki je tudi po suhih, peščenih planinah še dokaj ugodna. Po celi Avstriji kakor seveda tudi pri nas je pa nujna potreba po toplem in suhem vremenu, drugače bo letošnje leto prav rečno in medlo.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionelnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobito dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Književnost in umetnost.

Nove knjige. Prejeli smo sledeče knjige: Starogorski: „Junaki svobode.“ Osem lepih povesti in črtic iz balkanske vojne obsega knjižica, ki je izšla v založništvu „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ in sicer: Za križ častni in svobodo zlato, Šumi Marica, Bela roža, Usmiljenka, Onam, onamo, Na straži, Gojka kliče, Na polju bojnem. Broširani izvod 2

K, vezan 3.40 K. — August Senoa: „Kletva.“ Znamenit roman slovitega hrvaškega pisatelja. Hrvaška „Pučka Prosvjeta“ je izdala ta roman v ljudski izdaji, slovenski prevod je oskrbel Starogorski. Broš. izvod stane 1.40 K, vezan 2.10 K. — Knjižnicam in ljubiteljem lepih knjig in povesti obe tukaj navedeni knjigi toplo priporočamo. Dobivata se v Katol. Bukvarni v Ljubljani.

Primorsko.

Izgnan italijanski časnika. Časnikarja Emilia Marcuzzi, urednika reškega italijanskega lista „La voce del Popolo“, je reška policija izgnala iz vseh dežel ograde polovice. Marcuzzi je bil eden izmed najbolj ognjevitih pionirjev reških italijanskih avtonomašev. Izgnan je bil baže radi nekkih člankov, napisanih povodom nedavnega spopada reških avtonomašev z ogrsko vlado. Marcuzzi je bil avstrijski državljani.

V sanjah je videla umirati mater. V noč od torka na sredo minulega tedna se je sanjalo v Padovi neki gospe, ki je rojena Tržačanka, da je padla njena mati, ki je živela v Trstu pri drugih ljudeh, z okna in se ubila. Gospa se je prebudila po težkem snu in je tresoča se povedala možu o dogodku, ki ga je videla v spanju. Mož se je nekoliko posmejal ženinih sanjam, slednjič pa ji je vendar dovolil, da sme v Trst k materi, ki je gotovo zdrava, kakor riba v vodi. Gospa je res odpotovala in v Trstu je izvedela, da je mati ono noč umrla. Lahko si je misliti žalost hčerke, kateri niso bili ničesar javili o smrti, ker je bila stara žena nekam založila njen naslov.

Polem v Pulju. Kakor je znano, je bil v onem prostem rovinjskem procesu proti pulskim kamoraskim tatovom in poneverjevalcem med obtoženimi tudi pulski magistratni uradnik Kamilo Descovich. Descovich je bil pred rovinjsko poroto oproščen. Kmalu po oprostitvi pa je Descovich izginil, in kakor se je izvedelo pozneje, je „odpotoval“ k svojim bratom v sočno Italijo. Prošlega meseca pa je najvišje sodišče ugodilo ničnostni pritožbi državnega pravdnika, razveljavilo oprostilno razsodbo rovinjskega porotnega sodišča in določilo za ponovno porotno razpravo celovško deželno kot porotno sodišče. Z ozirom na to razsodbo najvišjega sodišča so bili takoj zopet aretirani vsi prejšnji obtoženci razun onih, ki so pravočasno odnesli pete. Med temi je bil tudi Descovich, ki se je nahajal v zadnjem času v Benetkah. Tu je izvedel, da ga zasleduje preiskovalni sodnik celovškega deželnega sodišča, vsled česar se je pripeljal v Trst in se 20. t. m. sam prijavil policijskemu komisariatu. Policija ga je pridržala v zaporu in ga izročila celovškemu sodišču.

Tatvine pri pulski občini. Bivši uradnik puljske občine, 28 let star: Camillo Descovich, je bil svoječasno z drugimi tovariši, ki so bili toženi radi sleparije in poneverjenja od porote v Rovinju oproščen. Ker pa je bila oprostilna razsodba omenjenega sodišča zavrnjena, se bo moral Descovich zagovarjati pred poroto v Celovcu. In moč ima do porote v Celovcu toliko zaupanja, da se je pripeljal v tork iz Benetk in se javil policiji v Trstu. Sicer italijanski sleparji niso vsi tako pogumni.

Letos je slaba letina in bo marsikdo premišljeval, kje bi vzel denar, da bi kupil potrebno obleko in perilo za svojo družino. Ni to lahka reč, posebno kjer je številna obitelj, pa malo dohodkov. Da bo vsakdo lahko za malo denarja dobil veliko dobrega blaga, se priporoča, da se obrnete na Prvo slovensko spodnještajersko razpošiljalno J. N. Šoštarčič v Mariboru. Gosposka ulica št. 5. Pri omenjeni tvrdki dobite v veliki množini ostanki raznega blaga po neverjetno nizki ceni, na primer 20 metrov ostankov belega platna za K 8.—, 20 metrov platna posebno močnega K 9.—, 20 metrov zelo finega K 11.—, ostanki druka, 20 metrov, močnega, K 8.60, 20 metrov posebno močnega K 10.—, 20 metrov zelo trpežnega K 12.—. Za iste cene se dobijo tudi drugi ostanki, kakor pisano platno (oksford), čajg, levantin, kambrik, parhet itd. Ostanki so dolgi od 2—7 metrov. Naročila nad 20 K se dopoljejo franko.

Razgled po svetu.

Nove nebotične hiše. Nedavno so v New Yorku dogradili novo 18nadstropno hišo, v kateri se oddajajo prostori samo glasbenikom, pevskim učiteljem in drugim delavcem na glasbenem polju. Stene so v to svrhu na poseben način zgrajene, tako da jih ne prodre noben zvok ali glas. Sedaj pa zidajo v New Yorku drugo hišo za specialiste, ki bo imela 35 nadstropij. Tu se naselijo s svojimi ateljeji, operacijskimi dvoranami itd. samo zdravniki: medicinci, kirurgi in zobozdravniki — sami specialisti, tako, da se bodo v hiši zdravile vse bolezni. Na razpolago bo dvigalo, ki bo bolniški voz z bolnikom vred dvignilo v poljubno nadstropje naravnost v operacijsko dvorano. Preskrbljeno bo za vse potrebne električne in druge naprave v posameznih govorilnicah in skupnih operacijskih dvoranah. Istotako bodo na razpolago prostori za čakalnice, lekarnice in trgovine s kirurškimi potrebščinami.

Čudežno ozdravljenje. 25letna Angelina Colautti iz Kuzana (Cusano), ob Zoppola na Beneškem, je bila od rane mladosti bolna. Bila je večkrat operirana v bolnišnicah v Vidmu, Pordenonu in Sv. Vitu ob Taljamentu. Kljub temu je bila zadnje dve leti popolnoma navezana na po-

lielj. Rada bi se podala v Lurd, da bi si izprosila zdravja, a ni imela sredstev. 10. t. m. sta jo naložila oče in brat na voz in sta jo peljala v Pordenone k cerkvi Matere Milosti. Z voza sta jo nesla v cerkev. Med povzdigovanjem je začutila bolnica, da jo prešinja nova moč. Potem je vstala in je začela hoditi in hodi še vedno brez brgelj in se počuti popolnoma zdravo. Ljudstvo veruje, da je Bog storil čudež, neverniki pravijo, da je to le slučaj avtosugestije. Med zdravniki je vzbudilo to ozdravljenje veliko pozornost.

Vročina v severni Ameriki. Iz New-Yorka poročajo, da vlada v Ameriki strašna vročina. V pokrajinah Kansas, Masau in Oklahoma so se posušili vsi studenci, vodnjaki in vse reke in dovažajo v kraje vodo vojaški vlaki. Dnevna temperatura znaša 40—50° toplote. Vsi rudniki so ustavili delo, vsa žetev je uničena.

Boj z tihotapci. Nedaleč od vasice Cerro ob jezeru Maggiore so nameravali laški tihotapeci pripeljati veliko množino sladkorja, kave in tobaka iz Švice v Italijo. Laška obmejna straža in financa sta bili o tem name u pravočasno obveščeni in sta napravili ob obrežju močno zasado. Ko so bili tihotapeci že blizu obrežja, so vsled nepredvidnega ravnanja nekega finančnega paznika spoznali, da jih pričakujejo in so brzo obrnili ladjo in odpluli nazaj. Major finančne straže Silani je skočil razjarjen vsled tega neuspeha v vodo in plaval za ladjo tihotapecev. Ko je dohitel ladjo, kar so tihotapeci mino čakali, se je oprjel za rob in hotel splezati na njo. Toda v tem hipu ga je udaril eden izmed tihotapecev po glavi. Mož je izginil v vodi in je utonil. Njegovega trupla še do sedaj niso dobili. Zaseda je imela edino ta vseh, da so prišli vojaki ob obrežju nekega voznika, ki je čakal tihotapece s svojim vozom. Moža so aretirali, toda on trdi, da je bil naročen in dobro plačan od njemu neznanih ljudi in da niti mislil ni, da je namenjen zato, da bi vozil v tihotapljenno blago.

Dinamitna eksplozija — 100 oseb mrtvih. Mehika 19. avgusta. V predmestu Tumbaya pri Mehiki je trčil voz mestne železnice na drug tvari voz, ki je vozil dinamit. Nastala je grozna eksplozija, ki je zahtevala nad 100 človeških žitev, večinoma žensk in otrok. Mnogo razmesarjenih trupel je ležalo daleč na okrog po ulicah.

Dva očeta — 53 otrok. Francoska ima 2 moža, ki bi zaslužila, da bi dobivala od vlade visoko rento, že vsled tega, ker na Francoskem silno upada število porodov. Jean Pierre Bosu je najsiromašnejši človek na svetu. Ničesar drugega nima, kakor — kup otrok. Prva žena mu je rodila 18 otrok, druga 12. Njegov brat pa ima 23 otrok. Oba dva sta obdarila torej Francosko s 53 državljani. In za to dobi vsak po 10 frankov mesečne rente!

Cigan rešil oddelek armade. „Standard“ je priobčil neko zanimivo epizodo iz leta 1866, ki dokazuje, da imajo ljudje, ki živijo daleč proč od velikomestnega vrvenja vedno v prosti naravi, zelo tanek in razvit opazovalni čut. Bilo je v avstrijsko-pruski vojski leta 1866. Nadvojvoda Jožef je poveljeval armadnemu zboru, ki je taboril blizu nekega češkega mesta. Vojaki so polegli in le straže so bile po noči razpostavljene. Tudi nadvojvoda je legel v neki mali kmečki hiši k počitku. Proti polnoči je prišel pred hišo nadvojvode vojak-cigan z zahtevo, da ga morajo pustiti k nadvojvodi, kateremu mora kot svojemu poveljniku nekaj važnega in nujnega sporočiti. In vsled precej glasnega razgovora straže z vojakom-ciganom se je prebudil nadvojvoda. Pokliče cigana k sebi. „Sovražnik se bliža in nas hoče presenetiti“, je zatrijeval vojak-cigan. „Povej mi, od kod to veš“, ga vpraša nadvojvoda, „saj nam straže niso sporočile prav nič sumljivega!“ Cigan-vojak pokaže proti nebu ter pravi, da se naj nadvojvoda prepriča, kako lete sedaj ob polnoči ptice proti jugu. „Seveda, kaj pa je na tem?“, odvrne nadvojvoda. Vojak-cigan odgovori: „Če bi imele ptice mir, bi spale, kakor že spijo človek po noči in bi ne odhajale, če bi jih niče ne motil v spanju; toda sovražnik prodira skozi te gozdove in je prestrašil in vzbudil te ptice, ki se sedaj umikajo.“ To bistro opazovanje je napotilo nadvojvoda, da je pomnožil svoje straže ter vzbudil cel svoj armadni zbor. Uro pozneje je že divjal boj, na katerega so bili vojaki pripravljeni in niso bili presenečeni. Vojak-cigan je vsled svojega bistrega opazovanja narave rešil cel armadni zbor pred ponočnim presenečenjem. Ta epizoda je povsem verjetna, ker jo je sam nadvojvoda zapisal.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

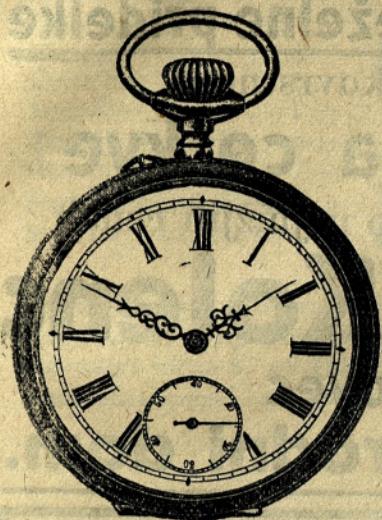
Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrove	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	20—
14 karatne zlate verižice	2—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoe	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10:80
Kuhinjske ure	2:40
Budilke	8—
Budilke z dvojnimi zvonce	8:50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Pozor! URE

repasirane s pisanim jamlivom:

Pristna srebrna ura K 7—
Pristna srebr. ura ženska K 7—
Pristna srebrna verižica K 2—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura K 28—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in
zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna

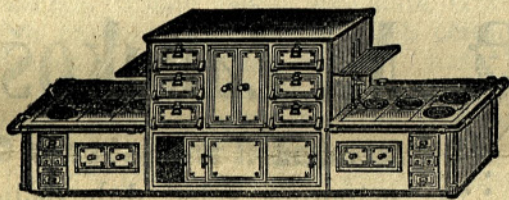
Semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne po-
strežbe pri staroznanih tvrdki!

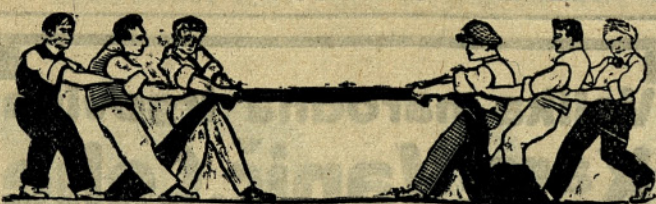
Milan Hočevar Celje

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gorje, Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj Originalni Koloseus-štitniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska
razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.
Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.
LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM
edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balzama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebne pri, in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekli. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

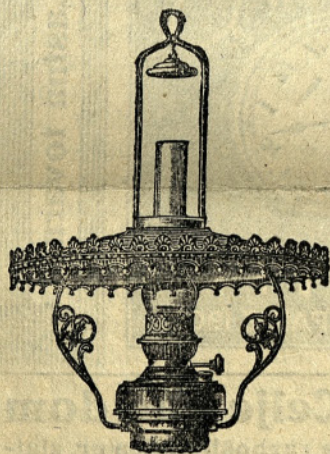
Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih brestuje po

od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plača hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Smarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 %

sko in Gornjigrad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6 000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okoli 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posejilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posejilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posejilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posejilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Službe išče

mjad, inteligenten, trezen, zanesljiv in delaven mož brez otrok. Želi priti kot sluga v kaki pisarni, za paznika pri kaki tovarni ali kaj primerne. Vešč je slovenskega in nemškega jezika, v pisanju in računstvu. Na razpolago vzorna dosedanja delavska spričevala. Več pove upravnistvo Straže.

Jaboljčnica

izborno dobra domača se nadomesti v sedanjih veliki stiski najboljše z popolnoma naravnim sredstvom „Muskatin“.

Muskatin

je zlahtni naravni preparat za napravo dobre domače pijače.

Iz **Muskatina** nareta pijača daje moč poživiti in krepi živce.

Muskatin

se vsak dan po pošti in vslaku po povzetju pošilja.

Iz **Muskatina** narejena pijača stane liter 4—5 vinarjev. 937

Muskatin

se dobi samo v glavni zalogi Iv. Andraschitz, Maribor, Koroška ulica.

XXXXXXXXXXXX

Plemenskega mrjasca

čiste angleške pasmi, prodaja takoj Berner, Maribor Koroška cesta.

Izvirna dela!

Solidne cene!

Prečastitim cerkvenim predstojništvom, ter slav. občinstvu priporočam svoj **ateljir** za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor **kipe, oltare,** itd. iz lesa, kamna in mavca

Ivo Sojč, kipar
Maribor, Reiserjeva ulica 26.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Ure

Točna postrežba!

Dobra. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remonat-ura	K 350
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 18—
Kuhinjska ura	K 4—
Budilka, niklasta	K 3—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletna jamstva,

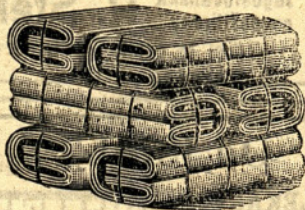
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Priporočam se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lastna tovarna!

PRECISION

ZENITH

GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštino prosto.

Svetovna tverdka. Na tisoče zahval.

Vedno svežo špecerijko blago, deželne pridelke

ter svakovrstne

sveče za cerkve

ima v zalogi po najnižjih cenah

Franc Kolenc
trgovec

Celje - Narodni dom.

Trgovina s steklom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, svakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča veleč. duhovščili svojo

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki** (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampljoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Trgovina s špecerijskim blagom

Slovenci! Zavedajte se!

Trgovina z moko in deželnimi pridelki

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. šrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd. Točna in solidna postrežba.

J. Ravnikar
Celje

Graška ulica šte. 21.

Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov.

Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinske kamen. Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Na drobno in na debelo!

Zaloga rudninskih voda

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.